
**ВПЛИВ COVID-19 НА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ КРАЇНИ
ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ**

Монографія

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни та здоров'я населення

Монографія

За загальною редакцією
кандидата економічних наук, доцента А. В. Височиної,
кандидата економічних наук, доцента Н. Є. Летуновської

Рекомендовано вченою радою Сумського державного університету

Суми
Сумський державний університет
2022

УДК 338.14:614.2]:616.98:578.834]-036.21

В 80

Рецензенти:

В. Ю. Дудченко – доктор економічних наук, професор, доцент кафедри міжнародних економічних відносин Сумського державного університету;

М. В. Корнєєв – доктор економічних наук, професор, декан факультету інноваційних технологій Університету митної справи та фінансів;

Н. С. Педченко – доктор економічних наук, професор, перший проректор Полтавського університету економіки і торгівлі

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
як монографія
(протокол № 4 від 20 жовтня 2022 року)*

Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище В 80 країни та здоров'я населення : монографія / за заг. ред. А. В. Височиної, Н. Є. Летуновської. – Суми : СумДУ, 2022. – 529 с.

ISBN 978-966-657-918-1

У монографії розглянуто деякі аспекти соціально-економічних проблем, що виникли у світі в умовах пандемії COVID-19. Видання містить низку досліджень від науковців вітчизняних та зарубіжних освітніх закладів щодо аналізування впливу COVID-19 на різні аспекти суспільного життя: розвиток різних галузей економіки, стан громадського здоров'я, процеси цифровізації, діяльність підприємств. Колектив авторів виявив передумови диференціації впливу пандемії на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни й здоров'я населення та її наслідки в контексті регіонального розвитку. Виявлені закономірності можуть бути основою для реформування державної економічної й соціальної політики, політики у сфері стимулювання підприємницької активності, формування стратегії постпандемічного відновлення країни та регіонів.

Монографія призначена для представників влади, підприємців, дослідників, аспірантів та студентів економічних і деяких інших спеціальностей закладів вищої освіти.

УДК 338.14:614.2]:616.98:578.834]-036.21

ISBN 978-966-657-918-1

© Сумський державний університет, 2022

© Височина А. В., Летуновська Н. Є. та ін., 2022

ЗМІСТ

Вступ.....	6
Розділ 1. Система охорони здоров'я та національна безпека.....	14
1.1. Основні детермінанти формування ефективної системи медико-соціального забезпечення населення: компаративний аналіз	14
1.2. Теоретико-емпіричний аналіз впливу видатків на охорону здоров'я на національну безпеку та макроекономічну стабільність	21
1.3. Фандрайзингова діяльність неурядових громадських організацій у контексті публічної політики в сфері охорони здоров'я в Україні.....	32
Розділ 2. Пандемія COVID-19: індикатори стану та тенденцій розвитку ...	40
2.1. Безпекові виклики національної економіки: сучасні тренди та адміністрування.....	40
2.2. Оцінка інформативності індикаторів стану та тенденцій розвитку епідемії від COVID-19	50
2.3. Вплив регіонального розвитку на перебіг пандемії в Україні	63
2.4. Інвестиційне забезпечення розвитку територіальних громад в умовах пандемії COVID-19	78
2.5. Пандемія COVID-19 як каталізатор зміни парадигми розвитку соціально-економічних систем	92
Розділ 3. Вплив COVID-19 на галузевий розвиток.....	106
3.1. Стратегічні пріоритети розвитку креативних індустрій в умовах турбулентного зовнішнього середовища.....	106
3.2. Інвестиційні можливості національної фармацевтичної галузі внаслідок поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).....	118
3.3. Коронавірусні економічні трансформації та їх вплив на економічну активність підприємств ритейлу.....	129

3.4. Вплив карантинних обмежень на маркетингову збутову політику комерційних банків України.....	141
3.5. Вплив пандемії COVID-19 на маркетингові комунікації банку..	152
3.6. Аналітичне дослідження впливу COVID-19 на світових виробників чайної продукції	159
3.7. Оптимізація витрат на виробництво екологічної продукції: оцінка та прогнозування в умовах невизначеності.....	173
3.8. Пандемія та криза COVID-19 як джерела глобальних ризиків сервісної інфраструктури	212
3.9. Особливості функціонування суб'єктів підприємництва бізнес-консалтингової діяльності в умовах пандемії.....	221
3.10. Світова та вітчизняна туристична індустрія в період пандемії COVID-19 і шляхи виходу з неї.....	231
Розділ 4. Управління процесами цифровізації в умовах пандемії	253
4.1. Управління процесами цифровізації бізнес-структур України в умовах пандемії.....	253
4.2. Структурні зрушення цифрових ринків унаслідок пандемії COVID-19.....	264
4.3. Перспективи розвитку фінтех інновацій та інтелектуальної власності в умовах цифровізації бізнес-середовища під впливом пандемії COVID-19	297
Розділ 5. Функціонування підприємств в умовах невизначеності.....	307
5.1. Зміни парадигми ведення бізнесу під час пандемії COVID-19 в умовах війни	307
5.2. Від захисного управління до стратегічної сталості підприємства у період пандемії воєнних часів	318
5.3. Управлінська діяльність в умовах пандемії COVID-19: технології, тенденції та напрямки змін	346

5.4. Фактори та передумови формування корпоративних відносин в умовах невизначеності.....	362
5.5. Методи та інструменти фінансового контролінгу підприємства в умовах економічної нестабільності.....	371
5.6. Вплив пандемії COVID-19 на підприємництво в умовах воєнного стану	383
5.7. Економічне планування та ризики інтеграційних процесів у корпоративному управлінні	392
Розділ 6. Соціальні аспекти впливу пандемії COVID-19.....	411
6.1. Особливості формування економічної нерівності під впливом COVID-19 та заходи державної фінансової політики щодо її подолання в Україні	411
6.2. Вплив COVID-19 на економічні очікування українців і попит на внутрішньому ринку	424
6.3. Квантифікація результатів опитування населення України щодо COVID-19.....	437
6.4. COVID-19: свобода вибору та відповідальність. Формування відповідального ставлення до власного та громадського здоров'я у здобувачів передвищої медичної освіти.....	448
6.5. Вплив пандемії COVID-19 на сектор відновлювальної енергетики.....	461
Висновки	470
Перелік використаних джерел	471

Вступ

Унікальність «пандемічної кризи», зумовленої COVID-19 стала феноменом, який набув фундаментального характеру. Ситуація в соціально-економічній сфері у пандемічний та постпандемічний періоди фактично має міждисциплінарний характер, що обумовило предмет досліджень даної монографії, яка включає низку досліджень учених щодо впливу пандемії COVID-19 на економічну систему, аналізу готовності органів державної влади та місцевого самоврядування ефективно протидіяти впливу епідемії, стану системи охорони здоров'я, спроможності суб'єктів господарювання, соціальної сфери країни та регіонів протидіяти викликам через ризики, зумовлені загрозами громадському здоров'ю.

Видання містить результати досліджень у рамках науково-дослідних робіт «Вплив COVID-19 на трансформацію системи медико-соціального забезпечення населення: економічні, фінансово-бюджетні, інституційно-політичні детермінанти» (№ 0122U000781) та ««Соціально-економічне відновлення після COVID-19: моделювання наслідків для макроекономічної стабільності, національної безпеки та резильєнтності громад» (№ 0122U000778), які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України.

У підготовці монографії взяли участь науковці Сумського державного університету, Державного біотехнологічного університету, Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського, Одеського національного економічного університету, Національного університету «Львівська політехніка», Національного університету «Запорізька політехніка», Державного університету «Житомирська політехніка», Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана, Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького,

Дніпровського національного університету ім. О. Гончара, ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця та інших вітчизняних та зарубіжних освітніх закладів. Авторами окремих розділів монографії є:

– **Височина Аліна Володимирівна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування Сумського державного університету (вступ, висновки, підрозділи 1.1, 1.2);

– **Летуновська Наталія Євгенівна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри маркетингу Сумського державного університету (вступ, висновки, підрозділи 1.1, 1.2);

– **Альохін Олексій Борисович**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри системного аналізу та інформаційних технологій Маріупольського державного університету (підрозділ 2.2);

– **Ахромкін Євген Михайлович**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка» (підрозділ 6.3);

– **Білик Марина Юріївна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу і туризму Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського (підрозділ 4.1);

– **Бондар Юлія Анатоліївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту авіаційної діяльності Льотної академії Національного авіаційного університету (підрозділ 5.7);

– **Бондаренко Ігор Віталійович**, аспірант Ізмаїльського державного гуманітарного університету (підрозділ 5.7);

– **Брутман Анна Богданівна**, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов професійного спілкування Національного університету «Запорізька політехніка» (підрозділ 2.2);

– **Бутко Наталія Валеріївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства, обліку і аудиту Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (підрозділ 3.9);

– **Власова Валентина Петрівна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування Державного університету інфраструктури та технологій (підрозділ 3.1);

– **Голованова Майя Анатоліївна**, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (підрозділ 4.2);

– **Грабовий Олександр Миколайович**, д-р медич. наук, професор, професор кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця (підрозділ 2.2);

– **Григораши Станіслав Юрійович**, аспірант Центральноукраїнського національного технічного університету (підрозділ 5.7);

– **Гришко Наталя Євгеніївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського (підрозділ 4.3);

– **Деміхов Ігор Олексійович**, канд. наук з держ. управління, старший викладач кафедри управління імені О. Балацького Сумського державного університету (підрозділ 1.3);

– **Дубовик Ольга Ігорівна**, студент, кафедра економіки Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського (підрозділ 4.3);

– **Завгородня Анастасія Анатоліївна**, аспірант Міжрегіональної академії управління персоналом (підрозділ 5.4);

– **Згурська Оксана Михайлівна**, д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Державного університету телекомунікацій, м. Київ (підрозділ 3.2);

– **Зябіна Євгенія Анатоліївна**, канд. екон. наук, асистент кафедри маркетингу Сумського державного університету (підрозділ 2.1);

– **Каца Марія Олексіївна**, аспірант кафедри економічної кібернетики Сумського державного університету (підрозділ 2.3);

– **Кащена Наталія Борисівна**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Державного біотехнологічного університету (підрозділ 3.3);

– **Клапків Юрій Михайлович**, д-р екон. наук, ад'юнкт, ад'юнкт кафедри страхування, Лодзький університет (Польща) (підрозділ 5.1);

– **Колосок Світлана Іванівна**, канд. екон. наук, доцент кафедри управління ім. О. Балацького Сумського державного університету (підрозділ 2.1);

– **Косар Наталія Степанівна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри маркетингу і логістики Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 3.4);

– **Котко Яна Миколаївна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри підприємництва та біржової діяльності Державного біотехнологічного університету (підрозділ 2.4);

– **Коцюрубенко Ганна Миколаївна**, канд. екон. наук, доцент, докторант кафедри фінансів Одеського національного економічного університету (підрозділ 6.1);

– **Кубанов Руслан Анатолійович**, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями Відокремленого структурного підрозділу «Інститут інноваційної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури» (підрозділ 5.3);

– **Кузьо Наталія Євгенівна**, старший викладач кафедри маркетингу і логістики Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 3.4);

– **Кучменко Віталій Олександрович**, канд. екон. наук, доцент, завідувач центру післядипломної освіти, доцент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка» (підрозділ 6.3);

– **Куценко Олена Іванівна**, канд. екон. наук, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (підрозділ 3.6);

– **Ларіна Ярослава Степанівна**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри маркетингу ім. А.Ф. Павленка Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана (підрозділ 6.2);

– **Левкін Артур Володимирович**, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри кібернетики та інформаційних технологій Державного біотехнологічного університету (підрозділ 2.4);

– **Левкіна Руслана Володимирівна**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри підприємництва та біржової діяльності Державного біотехнологічного університету (підрозділ 2.4);

– **Маслак Марія Володимирівна**, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (підрозділ 4.3);

– **Маслак Ольга Іванівна**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського (підрозділ 4.3);

– **Матвеева Юлія Анатоліївна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри управління імені Олега Балацького Сумського державного університету (підрозділ 6.5);

– **Метіль Тетяна Костянтинівна**, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Ізмаїльського державного гуманітарного університету (підрозділ 5.7);

– **Мизгіна Тамара Іванівна**, канд. медич. наук, викладач Полтавського базового медичного фахового коледжу (підрозділ 6.4);

– **Мінченко Марія Геннадіївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри маркетингу Сумського державного університету (підрозділи 1.2, 1.3);

– **Нестеренко Ірина Володимирівна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування Державного біотехнологічного університету (підрозділ 3.7);

– **Олійник Євгенія Валеріївна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і фінансів Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського (підрозділ 4.1);

– **Панченко Ольга Вікторівна**, доктор філософії, доцент кафедри маркетингу і рекламного бізнесу ПЗВО «Міжнародний європейський університет» (підрозділ 3.5);

– **Пінті Анастасія Валеріївна**, аспірант кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку Одеського національного економічного університету (підрозділ 5.5);

– **Полінкевич Оксана Миколаївна**, д-р екон. наук, професор, в.о. завідувача кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Луцького національного технічного університету (підрозділ 5.1);

– **Похиленко Ірина Сергіївна**, канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Київського національного університету будівництва і архітектури (підрозділ 5.6);

– **Радзіховська Юлія Миколаївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства, обліку і аудиту Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (підрозділ 3.9);

– **Ратинський Вадим Віталійович**, канд. екон. наук, доцент, докторан, Тернопільський технічний університет імені Івана Пулюя (підрозділ 3.8);

– **Решетілова Тетяна Борисівна**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту Дніпровського національного університету ім. О. Гончара (підрозділ 5.2);

– **Росохата Анна Сергіївна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри маркетингу Сумського державного університету (підрозділи 1.1, 2.1, 2.3);

– **Серебряк Ксенія Ігорівна**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри економіки та підприємництва Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (підрозділ 6.3);

– **Сміянов Владислав Анатолійович**, д-р медич. наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я Сумського державного університету (підрозділ 1.2);

– **Спорихіна Олександра Олександрівна**, магістр кафедри статистики, обліку та аудиту Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (підрозділ 3.6);

– **Тарновська Ірина Віталіївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування Державного університету інфраструктури та технологій (підрозділ 3.1);

– **Тринчук Віктор Вікторович**, канд. екон. наук, професор, професор кафедри фінансів, обліку та банківської справи, ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка» (підрозділ 5.1);

– **Уманська Вікторія Григорівна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства, обліку і аудиту Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (підрозділ 3.9);

– **Філіна Ірина Олександрівна**, канд. філос. наук, доцент, викладач Полтавського базового медичного фахового коледжу (підрозділ 6.4);

– **Худавердієва Вікторія Анатоліївна**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри туризму Державного біотехнологічного університету (підрозділ 3.10);

– **Чигрин Олена Юрївна**, д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри маркетингу Сумського державного університету (підрозділ 2.1);

– **Чміль Ганна Леонідівна**, д-р екон. наук, доцент, професор кафедри маркетингу, управління репутацією та клієнтським досвідом Державного біотехнологічного університету (підрозділ 2.5);

– **Шабельник Тетяна Володимирівна**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики і системного аналізу Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (підрозділ 2.2);

– **Яковенко Ярослава Юрївна**, канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського (підрозділи 4.1, 4.3).

Міжнародні фінансові інституції активно беруть участь у фінансуванні інвестиційних проєктів, пов'язаних із розробкою вакцин у зв'язку з поширенням COVID-19. Фармацевтична галузь в Україні займає провідне місце в національній економіці, зокрема підприємства-виробники забезпечують близько 1400 (47%) із 3000 препаратів, наявних на внутрішньому ринку України. Потреба в нових вакцинах обумовлена поширенням нових штамів вірусу COVID-19 є ключовим фактором значного збільшення інвестицій у фармацевтичну галузь.

Не маючи достатнього ресурсного потенціалу, в Україні не виробляється жодної вакцини, тому наша держава не може конкурувати в цьому перспективному сегменті світового фармацевтичного ринку. Обмежені можливості державного бюджету України не дозволяють витратити в середньому від \$1 до \$8 млрд на виробництво вакцин. У зв'язку з цим, Україні потрібна ефективна стратегія та підтримка іноземних інвесторів для ефективного розвитку на своїй території виробництва вакцини, здатної стримувати поширення нових захворювань. Важливим напрямком у реалізації цієї стратегії є плідна співпраця в рамках ДПП. Співпраця в рамках ДПП у фармацевтичній сфері в Україні практично відсутня, незважаючи на позитивний досвід використання цього механізму співпраці в зарубіжних країнах.

3.3. Коронавірусні економічні трансформації та їх вплив на економічну активність підприємств ритейлу

Для світової та вітчизняної економіки занадто несподіваною і такою, що не передбачалась жодним прогнозом соціально-економічного розвитку, стала пандемія Covid-19. Стрімке та безконтрольне розповсюдження коронавірусу SARSCoV-2 стало викликом усьому людству, що спричинив небачену за останнє сторіччя глобальну економічну кризу. Її наслідками стали: «падіння індексів бірж; швидке та масштабне зниження попиту та цін

на нафту та уповільнення розвитку ринку металів; сповільнення темпів споживчого попиту, як наслідок скорочення виробництва, зокрема обсягів промисловості; суттєве зниження доходів авіакомпаній та морського транспорту, торгово розважальних центрів, туристичної індустрії; зростання заміщення товарів; зменшення доходів населення та зміни поведінки споживачів; зростання прибутків фармацевтичної промисловості та світової індустрії ігрових, освітніх та інших онлайн додатків; зростання попиту інвесторів на менш ризикові активи» (Федик, 2021). Пандемія Covid-19 триває близько трьох років, за цей час вона суттєво вплинула на розвиток світової економіки, оскільки не оминула жодну з країн. Загалом статистика показує, що у 2020 році світовий ВВП зменшився приблизно на 4,36% порівняно з попереднім роком. Зокрема, ВВП ЄС у 2020 році скоротився на 7,4 %. Найбільше постраждали економіки таких країн як Іспанія та Великобританія, де ВВП зменшився на 12,4% та 10,3% відповідно, при цьому ВВП Литви скоротився лише на 2,2 %, тому ця країна зазнала найменшої шкоди (Statista, 2021a). Проте за прогнозами МВФ, у 2021 році очікується поживавлення світової економіки та зростання світового ВВП на 5,15%. Аналізуючи прогноз світового ВВП впродовж періоду 2021-2025 рр., можемо передбачити, що у найближчі роки виробництво стане ще швидшим та більш глобальнішим, що сприятиме зростанню світової економіки (рис. 3.4).

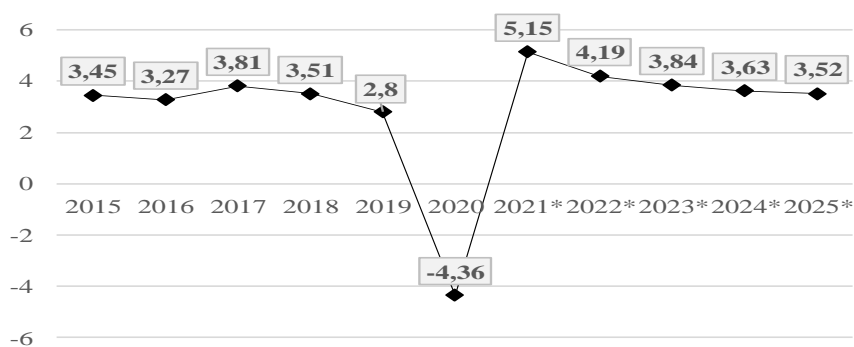

Рисунок 3.4 – Темп зростання світового ВВП у 2015-2025* рр.
 (% до попереднього періоду, *– прогноз) (розроблено за даними (Statista, 2021b)

Уповільнення економічного розвитку відбулось через низку безпрецедентних кроків, що були запроваджені у країнах світу (рис. 3.5).

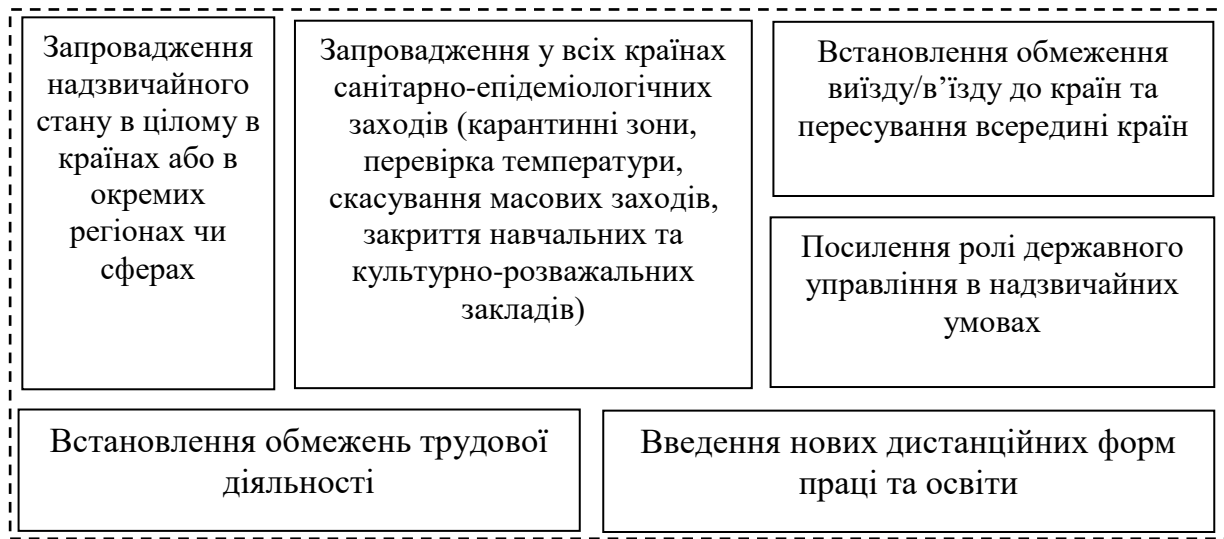

Рисунок 3.5 – Детермінанти уповільнення економічного розвитку у країнах світу через COVID-19

Загалом криза через поширення пандемії призвела до структурних зрушень в економіці та на товарних ринках. Не оминули ці зміни й торговельну галузь. Попри достатній рівень стабільності участі у формуванні валового внутрішнього продукту, торгівля в Україні зазнала суттєвих змін. Так, за даними Державної служби статистики України у 2011-2021 роках (рис. 3.6) забезпеченість валового внутрішнього продукту держави оптовою й роздрібною торгівлею коливається від 17,3% (у 2011 році) до 13,8% (у 2021 році), й утримується в більшості років досліджуваного періоду на рівні вище за 16,0%.

Так, у 2020 році попри скорочення обсягів товарообороту та негативні темпи зміни валового внутрішнього продукту частка оптової й роздрібною торгівлі у його формуванні склала 16,9%. Зберегти позитивну динаміку участі торгівлі у формуванні ВВП країни дозволила адаптація галузі до реалій бізнес-середовища та переорієнтація в умовах пандемії на реалізацію

товарів через мережу Інтернет. Та разом з тим, на початку 2022 року через погіршення епідемічної ситуації, підвищення цін на енергоносії в світі, зростання ймовірності воєнного конфлікту ділові очікування підприємців торговельної сфери погіршилися. Так, у січні 2022 року секторальний індекс очікування ділової активності підприємств торгівлі порівняно з груднем 2021 року знизився на 8,9 пункти та склав 40,7 пункти. Підприємства очікували уповільнення товарообороту, зменшення обсягів закупівлі товарів для продажу, зниження торговельної маржі та зростання залишків товарів для продажу.

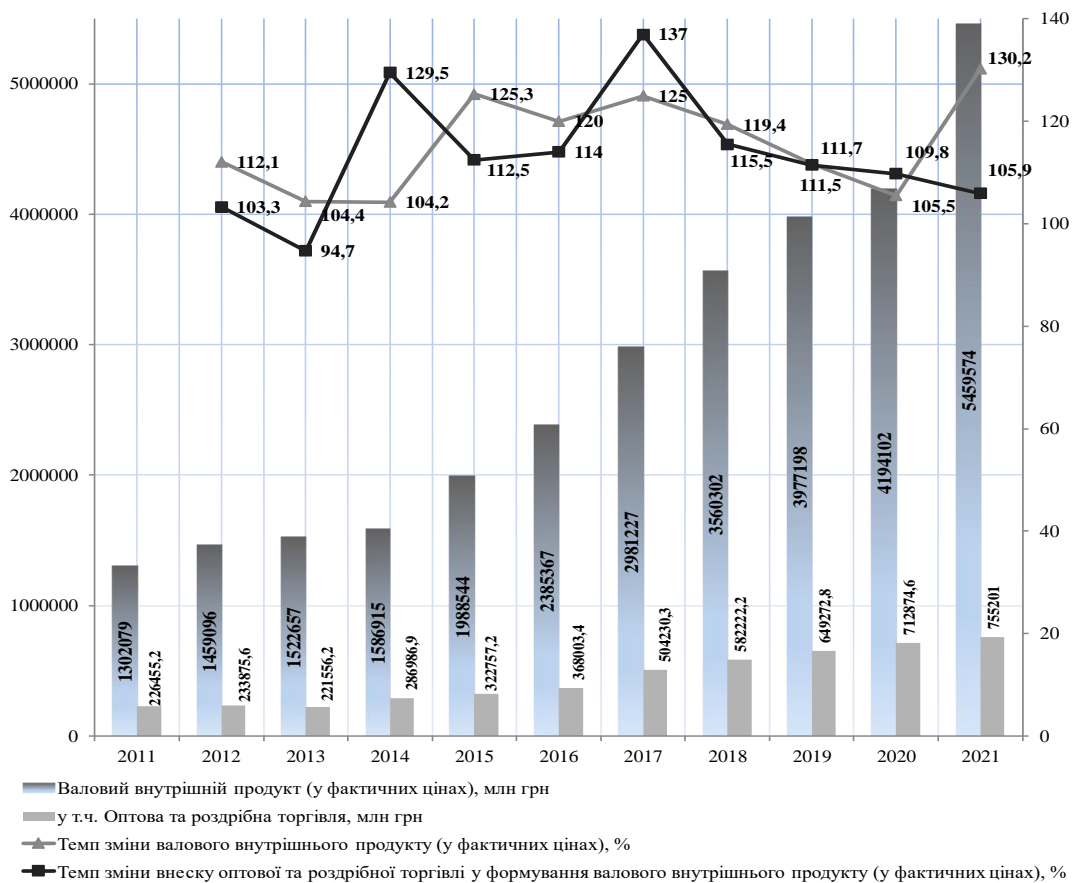

Рисунок 3.6 – Внесок торгівлі у формування ВВП України (розроблено за даними (Валовий внутрішній продукт, 2022))

Після оголошення на території України воєнного стану та початку активної фази бойових дій більша частина бізнесу, і торговельного зокрема,

була фактично паралізована. Так, за даними (Діагностування стану українського бізнесу, 2022) 79% підприємців декларують зменшення доходу, 7% – його втрату. Бізнеси, що припинили свою діяльність, були вимушені відправити працівників у безоплатну відпустку (42%) та скоротити штат (18%). Лише 22% активних бізнесів зазначають, що режим роботи залишився без змін, порівняно з довоєнним часом.

За цих обставин єдиним можливим способом підтримки бізнесу стає тотальна дерегуляція, лібералізація та посилення державної підтримки. Задля відновлення економічної активності держава почала активно запроваджувати комплексні зміни до законодавства та державних програм, спрямованих на підтримку української економіки. Серед таких ініціатив: послаблення вимог щодо отримання та перевірок дозвільних документів (ліцензій і дозволів) на більшість видів діяльності; зменшення податкового тиску, спрощення і поліпшення податкових правил на період дії воєнного стану; спрощення умов ведення бізнесу для ФОПів; підтримка аграріїв та проведення планової посівної кампанії; підтримка сфери харчової промисловості та спрощені вимоги до маркування харчової продукції; скасування перевірок та відсутність санкцій за несвоєчасне подання звітності; кредитування та компенсації для бізнесу; лібералізація трудових відносин; релокація бізнесу.

Реалізація запроваджених ініціатив сприяє активізації економічної діяльності підприємницьких структур і налагодженню роботи національного бізнесу. Підтвердженням цьому є дані Департаменту монетарної політики та економічного аналізу НБУ (Щомісячний макроекономічний та монетарний огляд, 2022), що свідчать про помірну активізацію економіки у спокійних регіонах після шоку перших тижнів війни, а саме – відновлення роботи підприємств, хоча й на суттєво нижчому за довоєнний рівні завантаженості. Не є виключенням і підприємства торговельного бізнесу, зокрема торговельні мережі. Сьогодні вони

фактично стали об'єктами критичної інфраструктури. Уряд тісно співпрацює з такими мережами, аби в усіх містах і селах були продукти харчування, соціальні товари та речі першої необхідності. Зокрема, уряд підтримав рішення, яке дасть можливість торговельним мережам залучити пільгові кредити до 1 млрд грн строком на один рік під 5%. Це дозволить поповнити обігові кошти, не закривати магазини та вчасно розраховуватися за продукти з українськими виробниками.

Від початку повномасштабного вторгнення Росії боротьба з Covid-19 наче відійшла на другий план. Проте питання коронавірусної інфекції нікуди не зникало. Прогнози вказують на дуже несприятливе зовнішнє середовище, перебої у пропозиції товарів та послуг і значний спад внутрішнього попиту. Прогнозують, що темпи економічного зростання в подальші роки будуть підвищуватися лише поступово й досягнуть близько 4%, оскільки вдасться досягнути певного подальшого прогресу у впровадженні реформ. Проте очікується, що обсяг виробництва досягне докризового рівня лише 2023 чи 2024 року (Оцінка соціально-економічного впливу Covid-19, 2020).

Пандемія COVID-19, як глобальний фактор, не тільки спровокувала зміни трендів розвитку національної та світової економік і загострила наявні проблеми (зокрема структурні диспропорції, а саме – вузький внутрішній ринок для вітчизняних виробників, низька частка доданої вартості у продукції, значна імпортозалежність особливо по сировинних товарах та ін.), вирішення яких дозволить впевнено рухатися далі, але й сприяла зміні форматів ведення бізнесу, цінностей та споживчої поведінки.

Позитивним є те, що зміна економічної поведінки та споживчих цінностей відкрила нові можливості для розвитку торговельних підприємств, які, перш за все, пов'язані із поширенням користування новітніми цифровими технологіями. Вдала подальша реалізація цих можливостей залежатиме від здатності бізнесу швидко переглядати свої

стратегії розвитку з метою трансформації діяльності під нові потреби користувачів і темпи діджиталізації.

Наразі за темпами впровадження сучасних цифрових технологій Україна знаходиться в рамках світового тренду, а за кількісним рівнем навіть дещо вища від світового (в світі лише ряд країн лідирують, в той час як інші мають низький рівень, наприклад Близький Схід, Північна Африка, Латинська Америка та ін.). Згідно рейтингу Global Innovation Index (GII) у 2020 році зі всього списку в 131 країн 35 європейських держав входять в ТОП-50, у тому числі всі 27 держав-членів ЄС. Україна у рейтингу посідає 45 місце – між Тайландом і Румунією (Global Innovation Index, 2021).

Активний розвиток, швидкість розповсюдження та глибина проникнення цифрових технологій в сучасному світі відкриває для України в цілому, і торгівлі зокрема, унікальні можливості для активізації економічної діяльності підприємницьких структур і реалізації цілей сталого розвитку, створення додаткової доданої вартості в виробничих ланцюжках, підвищення конкурентоспроможності, рівня задоволення потреб споживачів та якості життя населення.

За оцінками Мінекономіки, через розвиток цифровізації економіки за прогнозованою тенденцією, що сформувалася в останні роки, у 2023 році частка торгівлі у ВВП України орієнтовно зросте до рівня 5,2 відсотка проти 4,4 відсотка на кінець 2019 року (на 0,86 відсоткових пункти більше ніж у 2015 році). У середньостроковій перспективі це дозволить посилити позиції України на глобальному цифровому ринку, а також скоротити на один рік розрив відставання від європейського рівня впровадження сучасних цифрових технологій (у 2019 році відставання було на три роки). Швидка адаптація цифрових технологій в сучасні бізнес-процеси дозволить Україні використати нову проривну бізнес-модель, в основі якої лежать скорочення витрат, раціональність використання ресурсів і підвищення ефективності, що відкриє можливість використати весь потенціал Індустрії 4.0 в

сучасному глобалізованому світі (Global retail trends, 2021). Наразі торговельна галузь України знаходиться в процесі трансформації під впливом повномасштабного російського вторгнення та світових економічних трендів і викликів (глобалізація, зростаюча конкуренція, пандемія COVID-19, цифровізація бізнес-процесів (діджиталізація), інновації, зміна споживчих уподобань, переосмислення цінності та вартості ведення бізнесу, орієнтація на задоволення потреб споживачів тощо). Останні спричинили у сфері торгівлі безпрецедентну невизначеність, складність та перетрубації, прискорили розвиток чотирьох ключових драйверів адаптації ритейлерів до «нової реальності», а саме: еволюція бізнес-моделі, цінність цілей, жорстка спрямованість на зниження затрат та підвищені можливості споживачів (рис. 3.7). Для адаптації до динамічних змін бізнес-середовища, що загрожують ефективному функціонуванню та економічному зростанню, торговельні підприємства повинні мати відповідну інфраструктуру, здатну забезпечити збалансованість ресурсного потенціалу, результатів його функціонування та задоволення потреб споживачів і стейкхолдерів в процесі вирішення тактичних та стратегічних завдань. На даний момент, при впровадженні нових рішень ритейл здебільшого орієнтується на діджиталізацію і персоналізацію, побудову омніканальної комунікації торгових мереж і споживача, використання великих даних для поліпшення клієнтського сервісу. Діджиталізація, маючи певні переваги і недоліки (рис. 3.8), дає вітчизняним ритейлерам не лише широкі можливості для застосування передових підходів у процесі залучення цільової аудиторії (реклама, зручна навігація на сайті магазину, 3D-примірочні, мобільні додатки, миттєва оплата товару, зворотний зв'язок тощо), але й носить позитивний соціально-економічний характер для країни, оскільки поліпшується якість товарів і послуг, розвивається інфраструктура, з'являються нові продукти і послуги, скорочуються витрати.

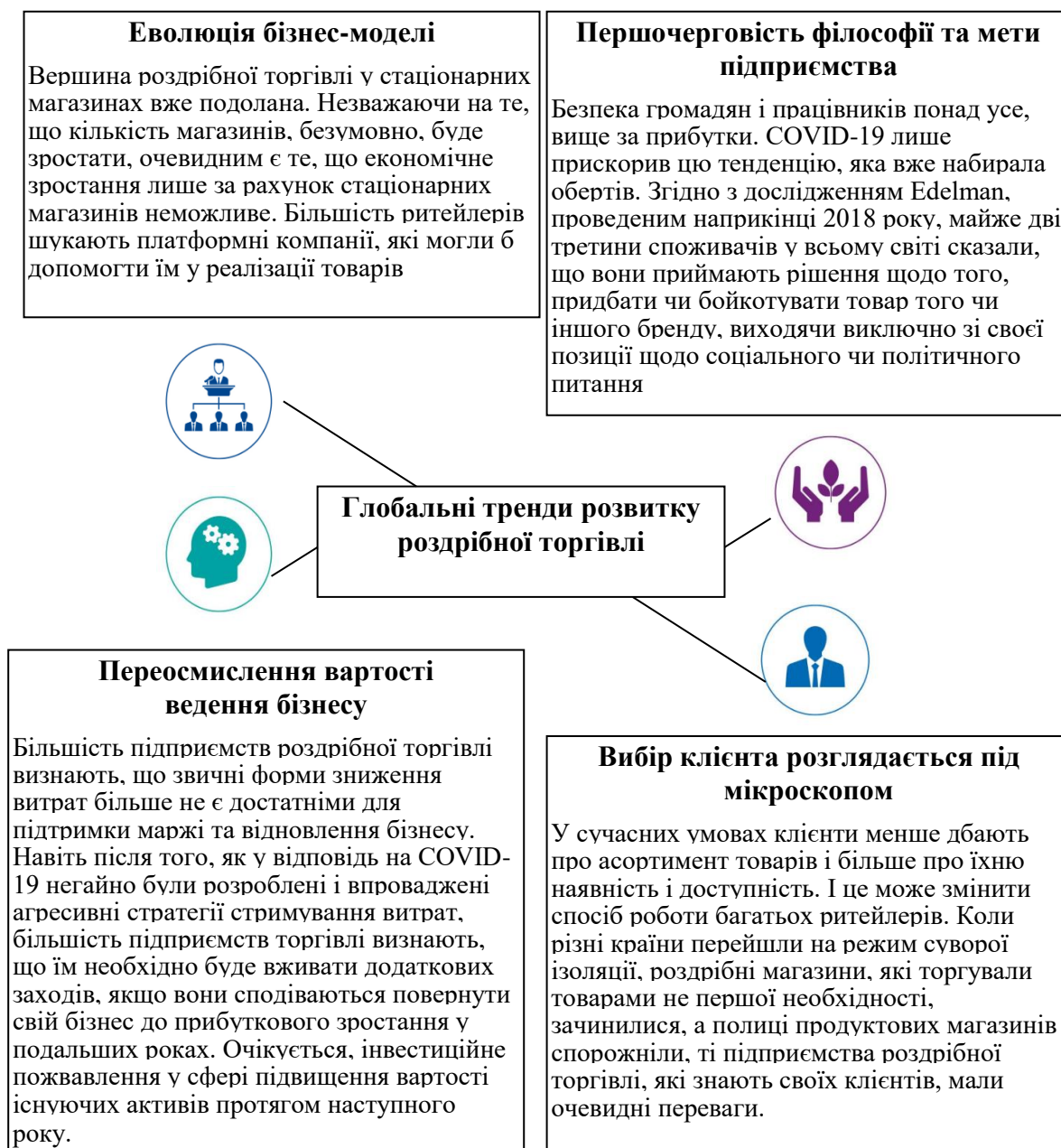

Рисунок 3.7 – Глобальні тренди розвитку роздрібної торгівлі (розроблено за даними (Кашена, 2021а))

Сучасний ритейл став омінканальним і для його ефективності негайною є нова організація та синергія роботи обох торговельних платформ – офлайн і онлайн. Це стає можливим за об'єднання форматів, впровадження нових бізнес-моделей та інновацій (менеджерських, маркетингових, технологічних) на всіх рівнях і в усіх сегментах, фокусуванні на споживачеві та персоналізації. У переліку тих інноваційних

технологічних рішень, які дозволяють вирішувати безліч завдань, пов'язаних з оптимізацією процесів купівлі-продажу в магазинах й покращенням клієнтського досвіду в офлайн і онлайн ритейлі, – доповнена реальність, електронні цінники, digital-навігація, системи комп'ютерного зору, ручні сканери товарів і «розумні візки», тач-панелі, каси самообслуговування в магазинах, технологія розпізнавання обличчя, інтерактивні панелі задоволеності обслуговуванням, відео за запитом, мобільні додатки, цифрові двійники магазинів (товару, покупців) тощо.

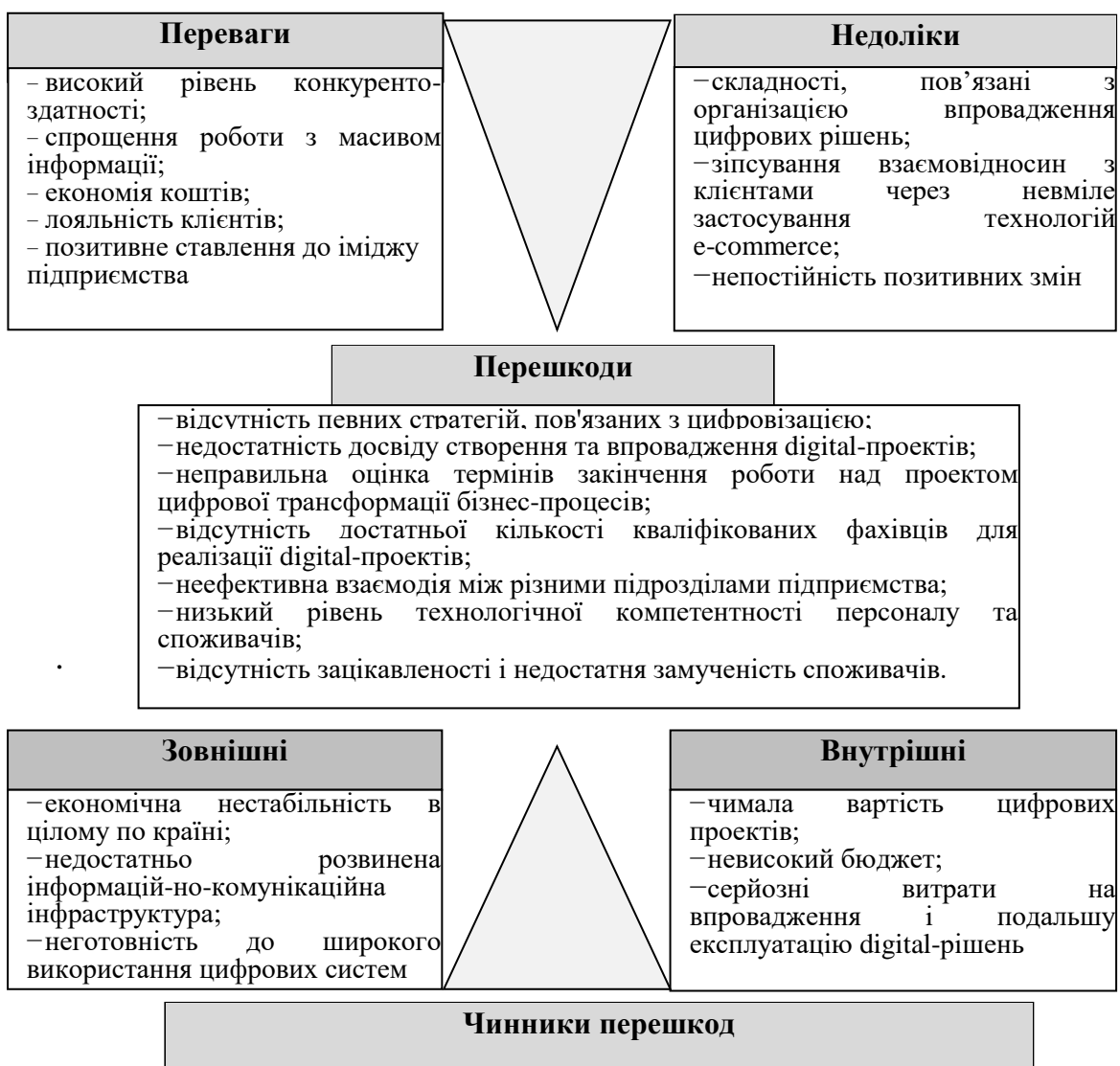

Рисунок 3.8 – Плато проблемних аспектів впровадження цифрових рішень в діяльність підприємств роздрібної торгівлі

При всьому розквіті та ефективності нових технологій, не можна забувати про банальні речі, які багато в чому і формують клієнтський досвід. По суті він складається з дуже простих речей: людям подобається комфортна обстановка, порядок і ввічливе ставлення. Тому складністю, з якою зіштовхується наразі ритейл є достаток ІТ-технологій і пріоритетність впровадження нових елементів цифрового клієнтського сервісу.

Зміна споживчих цінностей і потреб, цифровізація, синхронізація каналів і об'єднання форматів ритейлу стали драйверами зрушень в структурі торгівлі і формування багатофункціональної роздрібної екосистеми, яка передбачає повне перемикання фокусу зі своїх можливостей на клієнта і його потреби. У цього формату є ряд особливостей.

- наявність єдиної ІТ-платформи, яка дозволяє забезпечувати зберігання, обробку і передачу даних пор покупців, запаси, замовлення, оплату, рівень сервісу;

- збір та обробка клієнтської аналітики в режимі реального часу для забезпечення персонального обслуговування покупців на основі даних, зібраних у всіх каналах;

- поява у співробітників КРІ по клієнтам незалежно від того, з якого каналу прийшов кожен з них (наприклад, онлайн-замовлення зараховуються в мотивації персоналу магазину, який його виконав, тому що якість його виконання впливає на задоволеність від покупки в цілому);

- розширення опцій для замовлення, отримання і оплати товару незалежно від місця і часу, при цьому швидкість виконання замовлення повинна задовольняти клієнта, як при покупці в офлайн магазині;

- прозорість і доступність інформації про товар і замовленні для покупця в онлайн-режимі.

Найближчі перспективи розвитку ритейлу – реалізація концепції «Магазин 4.0», змістовний сенс якої наповнюють технологічні рішення, що роблять життя покупця простіше, зручніше, врешті-решт, вигідніше, і одночасно в тій чи іншій мірі полегшують життя ритейлера, підвищують ефективність, дають нові інструменти взаємодії з покупцем і приносять дохід. Забезпечити новий рівень зручності, простоти й інформованості покупців та усунути бар'єри між ним і товарною пропозицією дозволить тотальна доступність інтернету, цілодобовий режим online та технології зручного і швидкого шопінгу, орієнтовані на задоволення цікавості клієнта, схильного експериментувати з новими продуктами. «Технології та голосові помічники будуть направляти покупця по торговельному простору, продукти будуть автоматично додаватися в віртуальну корзину, а обслуговуванням клієнтів, інвентаризацією і управлінням поточними процесами займатимуться роботи. ... Завдяки системам відео-моніторингу ритейлери навчатимуться ідентифікувати відвідувачів вже на вході в торговий простір з тим, щоб зробити їм максимально релевантні пропозиції. ... На виході зникнуть каси, – оплата покупок буде здійснюватися автоматично при виході з торговельної точки. ... Відбудеться і грандіозна еволюція асортименту, який стане не просто величезним, він стане нескінченним. Причому його розширення відбудеться не за рахунок масового виробництва, а виключно в контексті випуску персоналізованих товарів.

На підставі потужних інтелектуальних систем квантових обчислень вдасться збудувати профіль покупця на кілька поколінь вперед. Джерелом цих метаморфоз стануть рішення сьогодення, які формують «Магазин 4.0»: предикативний аналіз, обробка та збір великих даних, віртуальна і доповнена реальність, машинне зір, безкасовий досвід, розумні програми лояльності, єдиний купівельний досвід у всіх каналах можливої дистрибуції контенту, побудовані екосистеми, мовні технології, блокчейн та ін.» (Агатов, 2021). Викладене доводить, що пандемія COVID-19 змінила

звичний нам ритейл, посилила старі та генерувала нові тенденції розвитку. Домінантою стала активна цифровізація та автоматизація всіх бізнес-процесів ритейлера. Задля забезпечення ефективного функціонування та подальшого економічного зростання основними напрямками цифрової трансформації діяльності будь-якого торговельного підприємства має бути (Кащена, 2021б): робота зі споживачами, що включає всі етапи від виникнення інтересу до торгової марки до моменту здійснення покупки; забезпечення операційної ефективності, в тому числі результативності персоналу, роботи з продукцією, цінниками, викладенням товару та ін.; логістика та контроль поставок продукції; контроль роботи ІТ-інфраструктури та системи безпеки.

Найвищу результативність забезпечує комплексна їх реалізація, а також інноваційний клімат та відповідна корпоративна культура, високий рівень якої є необхідним для надійної комунікації між всіма ланками управління з метою швидкого впровадження змін. Так, доцільно не тільки впроваджувати системи для підрахунку та аналізу поведінки відвідувачів, а й переглядати вимоги до персоналу і підвищення продуктивності праці, ефективності операційної діяльності, зменшення собівартості товарів та забезпечення їх доступності. Загалом це забезпечить ефективність цифрової трансформації всіх бізнес процесів торговельного підприємства, виведе на новий взаємодії з партнерами і клієнтами, сформує нову бізнес-модель економічної поведінки, систему управління і функціонування бізнесу, що, в свою чергу, забезпечить підвищення економічної активності та подальшого сталого розвитку.

3.4. Вплив карантинних обмежень на маркетингову збутову політику комерційних банків України

Пандемія коронавірусу була першим найбільшим викликом, з яким економіка та суспільство України зіткнулися у XXI ст. Найбільше вплив

Перелік використаних джерел

1. «Актуальні проблеми правового забезпечення державної культурної політики». Аналітична записка (2017). URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/aktualni-problemi-pravovogo-zabezpechennya-derzhavnoi-kulturnoi>
2. «Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій». Розпорядження Кабінету міністрів України від 24 квітня 2019 р. № 265-р (2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80#Text>.
3. 4 Must-Read CIO Reports in 2021 (2022). Digital Adoption. URL: <https://www.digital-adoption.com/cio-reports/>.
4. 50 провідних банків України (2022). Переможці в номінації "Інтернет-банкінг" станом на червень 2021. URL : <https://banksrating.com.ua/top-50-2021/peremozhtsi-v-nominatsiyi-internet-banking-2>.
5. 50 провідних банків України (2022). Переможці в номінації "Мобільний банкінг". URL : <https://banksrating.com.ua/top-50-2021/peremozhtsi-v-nominatsiyi-mobilnij-banking-2>.
6. About Organic Food. The Food Standards Agency (2021). URL: <https://www.food.gov.uk>.
7. ABRAMS World trade wiki. URL: <https://en.abrams.wiki>.
8. Agarwal, H., & Agarwal, R. (2017). First Industrial Revolution and Second Industrial Revolution: Technological Differences and the Differences in Banking and Financing of the Firms. Saudi Journal of Humanities and Social Sciences, Vol. 2. Is. 11A. P. 1062–1066.
9. Alfano V, Capasso S, Ercolano S, & Goel R.K. (2022). Death takes no bribes: Impact of perceived corruption on the effectiveness of non-pharmaceutical

interventions at combating COVID-19. Soc Sci Med. doi: 10.1016/j.socscimed.2022.114958.

10. Anayi, L., Bloom, N., Bunn, Ph., & Mizen, P. Gregory. (2022). Thwaites Covid-19 and structural change. CEPR. Retrieved from: <https://cepr.org/voxeu/columns/covid-19-and-structural-change>.

11. Ansoff, H.I. (1980). Strategic issue management. Strategic Management Journal, 1 (2), 131-148.

12. Baldwin, R., Weder, di Mauro B. (eds.). (2020). Economics in the Time of COVID-19. London: A VoxEU.org Book, CEPR Press.

13. Balla, Chr., Huangb, K.-T., & Francisc, J. (2022). Virtual reality adoption during the COVID-19 pandemic: A uses and gratifications perspective. ScienceDirect. Elsevier Ltd. Retrieved from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0736585321001672>.

14. Bankchart (2022). Інтернет-банкінг для фізичних осіб – путівник. URL : https://bankchart.com.ua/e_banking/statti/internet_banking_dlya_fizichnih_osib_putivnik.

15. Beck, T. (2020). Finance in the times of coronavirus. Economics in the Time of COVID-19.

16. Betsch, C. (2020). How behavioural science data helps mitigate the COVID-19 crisis. Nature Human Behaviour, 4(5), 438. doi:10.1038/s41562-020-0866-1.

17. Betsch, C., Korn, L., Sprengholz, P., Felgendreff, L., Eitze, S., Schmid, P., & Böhm, R. (2020). Social and behavioral consequences of mask policies during the COVID-19 pandemic. Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America, 117(36), 21851-21853. doi:10.1073/pnas.2011674117.

18. Bloom, D. E., Chatterji, S., Kowal, P., Lloyd-Sherlock, P., McKee, M., Rechel, B., . . . Smith, J. P. (2015). Macroeconomic implications of population

ageing and selected policy responses. *The Lancet*, 385(9968), 649-657. doi:10.1016/S0140-6736(14)61464-1.

19. Bloom, D.E., & Canning, D. (2006). *Epidemics and Economics*. PGDA Working Paper, 9. Program of the Global Demography of Aging.

20. Bloom, D.E., Cadarette, D., & Sevilla, J.P. (2018). *Epidemics and Economics, Finance and Development*, 55(2), 46-49.

21. Bouey, J. (2020). *Assessment of COVID-19's Impact on Small and Medium-Sized Enterprises. Implications from China*. Santa Monica, California: RAND Corporation.

22. Bouri, El., Molnár, P., Azzi, G., Roubaud, D., IvarHagfors, L. (2017). «On the hedge and safe haven properties of Bitcoin: Is it really more than a diversifier?» *Finance Research Letters*, 20, 192-198. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2016.09.025>.

23. Brady, K.P., Holcomb, L.B., & Smith, B.V. (2010). The use of alternative social networking sites in higher educational settings: A case study of the e-learning benefits of Ning in education. *Journal of interactive online learning*, 9(2).

24. Burn, J.E., Marshall, P., & Barnett, M. (2002). *Business Strategies for Virtual Organizations*. Boston : Planta Tree.

25. Cambridge Dictionary. The industrial revolution. 2017. Retrieved from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/industrial-revolution>

26. Canalys: Demand surges but PC shipments fall 8% due to a supply chain hit by COVID-19. (2022). Canalys website: Retrieved from: <https://www.canalys.com/newsroom/global-pc-market-Q12020-COVID19>.

27. Cautiously optimistic: Chinese consumer behavior post-COVID-19. McKinsey and Company. (2020). URL: <https://www.mckinsey.com/industries/consumer-packaged-goods/our-insights/cautiously-optimistic-chinese-consumer-behavior-post-covid-19>.

28. Chang, C.L., McAleer, M., & Ramos, V. (2020). The future of tourism in the COVID-19 era. *Advances in Decision Sciences*, 24(3), 218-230.

29. Charumilind, S., Craven, M, Lamb, J., Sabow, A., Singhal, S., & Wilson, M. (2022). When will the COVID-19 pandemic end? Retrieved from <https://www.mckinsey.com/industries/healthcare-systems-and-services/our-insights/>.

30. Chauhan, S. (2020). Comprehensive review of coronavirus disease 2019 (COVID-19). *Biomedical Journal*, 43(4), 334-340. doi:10.1016/j.bj.2020.05.023.

31. Chetty, R., Stepner, M., Abraham, S., Lin, S., Scuderi, B., Turner, N., . . . Cutler, D. (2016). The association between income and life expectancy in the united states, 2001-2014. *JAMA - Journal of the American Medical Association*, 315(16), 1750-1766. doi:10.1001/jama.2016.4226.

32. Chmil, H. (2020). Digitalization as a behaviour transformation tool of consumer market economic entities. *Majesty Of Marketing : XVI International scientific and practical conference for students and young scientists*, Dnipro, 10 December 2020. Dnipro: National Technical University Dnipro Polytechnic, P. 40–41.

33. Chmil, H. (2021). Stages and configurators of the consumer market economic entities behavior digital transformation. *Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices : materials of the monthly International scientific and practical conference*, Tallinn, 24-26 February 2021. Tallinn: Teadmus OÜ, P. 8–9.

34. Coccia, M. (2019). Theories of Revolution. *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance*. Retrieved from: <https://www.springer.com/gp/book/9783319209272>

35. Continuity in crisis: How to run effective business services during COVID-19. (2022). Retrieved from : <https://www.accenture.com/us-en/insights/operations/coronavirus-effective-businessoperations> 106719.

36. Coronavirus Disease (COVID-19). WHO. Retrieved from: <https://bit.ly/3tZXFsa>.

37. Costello, A., Abbas, M., Allen, A., Ball, S., Bell, S., Bellamy, R., . . . Patterson, C. (2009). Managing the health effects of climate change. *lancet and university college london institute for global health commission. The Lancet*, 373(9676), 1693-1733. doi:10.1016/S0140-6736(09)60935-1.

38. COVID-19 and the Tourism Sector. ILO. (2022). Retrieved from: https://www.ilo.org/sector/Resources/publications/WCMS_741468/lang-en/index.htm.

39. COVID-19 and Tourism: Assessing the Economic Consequences. UN. 2020. July. Retrieved from: <https://www.southsouth-galaxy.org/wp-content/uploads/2020/09/ditcinf2020d3en.pdf>.

40. COVID-19 Is Accelerating the Rise of the Digital Economy. (2022). Retrieved from: <https://www.bdo.com/insights/business-financial-advisory/strategy,-technology-transformation/covid-19-is-accelerating-the-rise-of-the-digital-e>.

41. Dees, I. G. The Meaning of Social Entrepreneurship. Retrieved from : <http://www.caseatduke.org/documents/deessedef.pdf>.

42. Demikhov, O. (2021). Current aspects of digitalization in the area of public health in Ukraine in conditions of epidemiological threats. *SocioEconomic Challenges: International Scientific and Practical Online-Conference* (Sumy, Ukraine, Sumy State University, March 22–23, 2021).

43. Demikhov, O. (2021). Public Health Policy Communication with Other Policies in the Context of Inequality. *Social Inequality as a Global Challenge*. River Publishers, 89–104.

44. Demikhov, O., Dehtyarova, I. Eurointegration aspects of public housing policy in forming public health strategies in Ukraine. *Efficiency of Public Administration*. 2020. Vol. 2. p. 28–34.

45. Digest Nielsen IQ (2020). Retrieved from <https://www.nielsen.com/ua/uk.html>.

46. Digest Nielsen IQ (2022). Retrieved from <https://www.nielsen.com/ua/uk.html>.

47. Digital Economy and Society Index (DESI) (2022). Thematic chapters. European Commission website. Retrieved from: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>.

48. Discover, rank and prospect startups worldwide (2022). StartupRanking. Retrieved from: <https://www.startupranking.com/>.

49. Edward, B. (2020). Barbiera Joanne C. Burgess. Sustainability and development after COVID-19. World Development Volume 135, November 2020 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0305750X20302084?via%3Dihub>.

50. Ek, S. (2015). Gender differences in health information behaviour: a Finnish population-based survey. Health Promotion International, Vol. 30, Iss. 3, 736-745. <https://doi.org/10.1093/heapro/dat063>.

51. Entwicklung der Budgets und Projekte in der IT deutscher Unternehmen. Der Umgang mit der finanziellen Unsicherheit bei der Gestaltung der IT-Infrastruktur (2022). Techconsult. 15 pp. Retrieved from: <https://www.infinidat.com/de/resource-pdfs/techconsult-report-de.pdf>.

52. Evangelista, R., Guerrieri, P. & Meliciani, V. (2014), The economic impact of digital technologies in Europe. Economics of Innovation and New Technology, 23(8), 802-824.

53. Finbalance (2022). Ощадбанк і Приватбанк у 2021 році скоротили свою мережу на 455 відділень. URL : <https://finbalance.com.ua/news/oshchadbank-i-privatbank-u-2021-rotsi-zakrili-455-viddilen>.

54. Finkelstein, C. (2006). Enterprise Architecture for Integration: Rapid Delivery Methods and Technologies. Boston : Artech House.

55. Galasso, V., Pons, V., Profeta, P., Foucault, M. (2020). Gender differences in COVID-19 attitudes and behavior: Panel evidence from eight countries. *PNAS*, 117(44), 27285-27291. <https://doi.org/10.1073/pnas.2012520117>.

56. Gartner Forecasts Worldwide IT Spending to Grow 3% in 2022 (2022). Gartner. Retrieved from: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2022-06-14-gartner-forecasts-worldwide-it-spending-to-grow-3-percent-in-2022>.

57. Gartner Forecasts Worldwide IT Spending to Grow 5.1% in 2022 (2022). Gartner. Retrieved from: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2022-01-18-gartner-forecasts-worldwide-it-spending-to-grow-five-point-1-percent-in-2022>.

58. Gartner Forecasts Worldwide IT Spending to Reach \$4 Trillion in 2021 (2020). Gartner. Retrieved from: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2021-04-07-gartner-forecasts-worldwide-it-spending-to-reach-4-trillion-in-2021>.

59. Gartner Says Global IT Spending to Reach \$3.9 Trillion in 2020. Gartner (2022). Retrieved from: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2020-01-15-gartner-says-global-it-spending-to-reach-3point9-trillion-in-2020>.

60. Gartner Says More Than Half of Enterprise IT Spending in Key Market Segments Will Shift to the Cloud by 2025 (2022). Gartner. Retrieved from: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2022-02-09-gartner-says-more-than-half-of-enterprise-it-spending>.

61. Gaugler, J., James, B., Johnson, T., Scholz, K., Weuve, J. (2016). Alzheimer's disease facts and figures. *Alzheimer's and Dementia*, 12(4), 459-509.

62. Gerdtham, U. & Ruhm, C. J. (2006). Deaths rise in good economic times: Evidence from the OECD. *Economics and Human Biology*, 4(3), 298-316. doi:10.1016/j.ehb.2006.04.001.

63. Gessling, S., Scott, D., & Hall, C. (2021). Pandemics, tourism and global change: a rapid assessment of COVID-19. *Journal of Sustainable Tourism*, 29(1), 1-20.

64. Ghiani, Emilio, Galici, Marco, Mureddu, Mario, Pilo, Fabrizio. (2020). Impact on electricity consumption and market pricing of energy and ancillary services during pandemic of COVID-19 in Italy. 2020 *Energies* 13(13), 3357.

65. Gilbert, N. 50 (2022). Crucial IT Statistics You Must Know: 2021/2022 Data Analysis & Market Share. *FinancesOnline*. Retrieved from: <https://financesonline.com/it-statistics/>.

66. Gillingham, K.T., Knittel, C.R., Li, J., Ovaere, M., Reguant, M. (2020). The Short-run and Long-run Effects of Covid-19 on Energy and the Environment. *Joule* 4(7), 1337-134.

67. Gita Gopinath chief economist the International Monetary Fund (2022). Retrieved from: <https://www.dw.com/en/coronavirus-global-gdp-to-sink-by-22-trillion-over-covid-says-imf/a-56349323>.

68. Global and Regional Tourism Performance. UNWTO. Retrieved from: <https://www.unwto.org/global-and-regional-tourism-performance>.

69. Global Innovation Index 2020 rankings (2021). Retrieved from: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2020-report#>

70. Global retail trends 2020 (2021). Retrieved from: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2020/05/global-retail-trends-2020.pdf>

71. Global Thematic Equity. (2022). Global Framework. Lazard Asset Management. Retrieved from:

https://www.lazardassetmanagement.com/docs/product/-s32-/95424/GlobalThematicEquityGlobalFramework_en.pdf.

72. Google trends. URL: <https://trends.google.com.ua/trends/explore?date=2020-01-10%202022-10-31&q=Covid-19,energy>.

73. Gradus Research. (2022). Зміни у поведінці українців через COVID-19. URL: https://gradus.app/documents/72/GradusResearch_UMF_Lifechages_26052021.pdf.

74. GRID Index: Tracking the Global Leadership Response in the COVID-19 Crisis. URL: <https://cmaaustralia.edu.au/ontarget/grid-index-tracking-the-global-leadership-response-in-the-covid-19-crisis/>.

75. Grübler, A. (1990). *The Rise and Fall of Infrastructures. Dynamics of Evolution and Technological Change in Transport*. Darmstadt: Physica-Verlag Heidelberg, 1990. 305 p.

76. Gupta, S. (2018). *Driving Digital Strategy: A Guide to Reimagining Your Business*. Harvard Business Review Press.

77. Haffajee, R. L., & Mello, M. M. (2020). Thinking globally, acting locally – the U.S. response to covid-19. *New England Journal of Medicine*, 382(22). doi:10.1056/NEJMp2006740.

78. Haller, K., Lee, J., & Cheung, J. (2020). Meet the 2020 consumers driving change: Why brands must deliver on omnipresence, agility, and sustainability. IBM Institute for Business Value. Retrieved from <https://www.ibm.com/thought-leadership/institute-business-value>.

79. Haradhan, M. (2019). The First Industrial Revolution: Creation of a New Global Human Era. *Journal of Social Sciences and Humanities*, Vol. 5. No. 4. P. 377–387.

80. Hosseini, S.E.. (2020). An outlook on the global development of renewable and sustainable energy at the time of COVID-19. *Energy Research &*

Social Science. Volume 68, October 2020. - URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214629620302085?via%3DiHub>

81. IBM Cancels their annual 'IBM Think 2020' conference but will hold a Digital Version of it online with Streaming content & sessions. (2020). Patently Apple. Retrieved from: <https://www.patentlyapple.com/patently-apple/2020/03/ibm-cancels-their-annual-ibm-think-2020-conference-but-will-hold-a-digital-version-of-it-online-with-streaming-content-se.html>.

82. ICT sector – value added, employment and R&D. (2022). Eurostat. Retrieved from: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=ICT_sector_-_value_added,_employment_and_R%26D.

83. IDH, The Sustainable Trade Initiative. URL: <https://www.idhsustainabletrade.com>.

84. Impact of COVID-19 on the use of ICT in enterprises. (2022). Eurostat. Retrieved from: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Impact_of_COVID-19_on_the_use_of_ICT_in_enterprises&oldid=558334.

85. In Davos speech, UN chief high light sprivate sector roleinp and emicrecovery rUN News (2021). Retrieved from <https://news.un.org/en/story/2021/011082862>.

86. International Monetary Fund. (2022). World Economic Outlook Update. Gloomy and More Uncertain. Received from: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/07/26/world-economic-outlook-update-july-2022>.

87. IT-галузь 2021: що відбувається в Україні та світі (2022). InterFax. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/blog/755659.html>.

88. Karasova, N. (2019). Креативні індустрії як елемент стратегії постіндустріального розвитку. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, 3, 110-120. <https://doi.org/10.31866/2616-745x.3.2019.159110>.

89. Kasych, A., Yakovenko, Y. & Tarasenko, I. (2019). Optimization of Business Processes with the use of Industrial Digitalization. IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 522-525. doi: 10.1109/MEES.2019.8896531.

90. Kasych, A., Yakovenko, Y., & Tarasenko, I. (2019). Optimization of Business Processes with the use of Industrial Digitalization. 2019 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 522-525, doi: 10.1109/MEES.2019.8896531.

91. Kaufman, R. R., & Segura-Ubiergo, A. (2001). Globalization, domestic politics, and social spending in latin america: A time-series cross-section analysis, 1973-97. *World Politics*, 53(4), 553-587. doi:10.1353/wp.2001.0016.

92. Kharkovshchenko, Y., Predko, O., & Turenko, V. (2021). Religious security during COVID19: foreign experience—lessons for ukraine. Publishing House “Baltija Publishing”.

93. Khomenko, L., Saher, L., Letunovska, N., & Jasnikowski, A. (2021). Segmentation as a base for digital marketing strategies in blood service: A cluster analysis for classifying healthy regional subjects. E3S Web Conf. International interdisciplinary Scientific Conference “Digitalisation and Sustainability for Development Management: Economic, Social, and Ecological Aspects” 2021. 03001. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202130703001>.

94. Kim, G. U., Kim, M. J., Ra, S. H., Lee, J., Bae, S., Jung, J., & Kim, S. H. (2020). Clinical characteristics of asymptomatic and symptomatic patients with mild COVID-19. *Clinical microbiology and infection*, 26 (7), 948.e1-948.e3. doi: 10.1016/j.cmi.2020.04.040.

95. Klaus Schwab Kl., & Malleret Th. (2020). Covid-19: the great reset. Forum publishing. Retrieved from: <http://reparti.free.fr/schwab2020.pdf>.

96. Knaul, F. M., González-Pier, E., Gómez-Dantés, O., García-Junco, D., Arreola-Ornelas, H., Barraza-Lloréns, M., . . . Frenk, J. (2012). The quest for universal health coverage: Achieving social protection for all in Mexico. *The Lancet*, 380(9849), 1259-1279. doi:10.1016/S0140-6736(12)61068-X.

97. KNOEMA. (2022). Світовий атлас даних. Retrieved from: <https://business.knoema.com/about-team/>.

98. Kraft, M.H.G. (2021). The Role of Health Promotion in Management Development. A Systematic Review of Training Concepts in an Organizational Context. *Business Ethics and Leadership*, 5(1), 89-97. [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).89-97.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).89-97.2021).

99. Kritsotakis, E. I. (2020). On the importance of population-based serological surveys of SARS-CoV-2 without overlooking their inherent uncertainties. *Public Health in Practice*, 1, 100013. doi: 10.20944/preprints202005.0194.v1.

100. Kryshchal, H., Kalina, I., Shuliar, N., Kapeliushna, T., & Martynenko M. (2022) Trends of development of financial and economic activity of entrepreneurial structures during the period of quarantine restrictions. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 1, 139-144.

101. Kytaiev A., Chala N., Androsov, Ye. (2020). Failures of energy policy in Ukraine in the context of energy security priorities. *Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal*, 23(3), 111-124.

102. Lau, H., Khosrawipour, T., Kocbach, P., Ichii, H., Bania, J., & Khosrawipour, V. (2021). Evaluating the massive underreporting and undertesting of COVID-19 cases in multiple global epicenters. *Pulmonology*, 27(2), 110-115. doi: 10.1016/j.pulmoe.2020.05.015.

103. Laurence Boone chief economist The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2022). Retrieved from: <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/coronavirus-covid-19-vaccines-for-developing-countries-an-equal-shot-at-recovery-6b0771e6/>.

104. Letunovska, N., Yashkina, O., Saher, L., Alkhashrami, F. A., & Nikitin, Yu. (2021). Analysis of the model of consumer behavior in the healthy products segment as a perspective for the inclusive marketing development. *Marketing and Management of Innovations*, 4, 20-35. <https://doi.org/10.21272/mmi.2022.4-02>.

105. Levkina, R., & Petrenko, A. (2019) Management of innovative marketing techniques as an effective business tool. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 5 (1). 37-47. DOI: 10.22004/ag.econ.287141.

106. Liao, Y., Loures, E. R., Deschamps, F., Brezinski, G., Venâncio, A. (2017). The impact of the fourth industrial revolution: a cross-country/region comparison. Retrieved from: <https://www.scielo.br/j/prod/a/hRmXgtCKq6qbwMkK4nVkj8g/?lang=en>.

107. Lipsitch, M., Donnelly, C. A., Fraser, C., Blake, I. M., Cori, A., Dorigatti, I., ... Hernán, M. A. (2015). Potential biases in estimating absolute and relative case-fatality risks during outbreaks. *PLoS neglected tropical diseases*, 9(7), e0003846. doi:10.1371/journal.pntd.0003846.

108. Litewka, S.G., & Heitman, E. (2020). Latin american healthcare systems in times of pandemic. *Developing World Bioethics*, 20(2), 69-73. doi:10.1111/dewb.12262.

109. Lorange, P., & Rooss, J. (1993). *Strategic alliances: formation, evolution and implementation*. Cambridge: MA.: Blackwell.

110. Maani, N., & Galea, S. (2020). COVID-19 and underinvestment in the public health infrastructure of the united states. *Milbank Quarterly*, 98(2), 250-259. doi:10.1111/1468-0009.12463.

111. Madeira, A. (2020) How Many Cryptocurrencies Are There? in Depth Guide. Cryptocompare. Retrieved from: <https://www.cryptocompare.com/coins/guides/how-many-cryptocurrencies-are-there-in-depth-guide>.

112. Malden, St., Heeney, C., Bates, D.W., & Sheikh, A. (2022). Utilizing health information technology in the treatment and management of patients during the COVID-19 pandemic: Lessons from international case study sites. National Library of Medicine. DOI: 10.1093/jamia/ocab057.

113. Maslak, O.I., Grishko, N., Hlazunova, O., & Maslak, M. (2016). Intellectual capital as a factor of economic development of Ukraine. Journal of Turiba University “Acta Prosperitatis”, 7, P. 104-118.

114. Maslak, O.I., Maslak, M.V., Grishko, N.Y., Hlazunova, O.O., Pererva, P.G., & Yakovenko, Y.Y. (2021). Artificial Intelligence as a Key Driver of Business Operations Transformation in the Conditions of the Digital Economy. 2021 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 2021, pp. 1-5, doi: 10.1109/MEES52427.2021.9598744.

115. Maslak, O.I., Maslak, M.V., Grishko, N.Y., Hlazunova, O.O., Pererva, P.G. & Yakovenko, Y. Y. (2021). Artificial Intelligence as a Key Driver of Business Operations Transformation in the Conditions of the Digital Economy. 2021 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 1-5. doi: 10.1109/MEES52427.2021.9598744.

116. Massinga Loembé, M., Tshangela, A., Salyer, S. J., Varma, J. K., Ouma, A. E. O., & Nkengasong, J. N. (2020). COVID-19 in africa: The spread and response. Nature Medicine, 26(7), 999-1003. doi:10.1038/s41591-020-0961-x.

117. Metcalf, C. J. E., Farrar, J., Cutts, F. T., Basta, N. E., Graham, A. L., Lessler, J., ... Grenfell, B. T. (2016). Use of serological surveys to generate key insights into the changing global landscape of infectious disease. The Lancet, 388, 728-730. doi: 10.1016/S0140-6736(16)30164-7.

118. Minchenko, M., & Ivanov, O. (2020). Application of content marketing in the formation of marketing strategy of territorial communities. Innovation, Social and Economic Challenges : the International Scientific Online Conference (Sumy, December 1-3, 2020), 35-38.

119. Morva, G., Diahovchenko, I. (2020). Electrical Power Engineering Department, Sumy State University, Sumy, Ukraine Effects of COVID-19 on the electricity sectors of Ukraine and Hungary: challenges of energy demand and renewables integration. CANDO-EPE 2020 - Proceedings, IEEE 3rd International Conference and Workshop in Obuda on Electrical and Power Engineering 9337785, 41-46. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9337785>
120. Mouratidis K., & Peters S. (2022). COVID-19 impact on teleactivities: Role of built environment and implications for mobility. ScienceDirect. Elsevier Ltd. Retrieved from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0965856422000544>.
121. Mrabet, S., Benachenhou, S.M., & Khalil, A. (2022). Measuring the Effect of Healthcare Service Quality Dimensions on Patient's Satisfaction in The Algerian Private Sector. SocioEconomic Challenges, 6(1), 100-112. [https://doi.org/10.21272/sec.6\(1\).100-112.2022/](https://doi.org/10.21272/sec.6(1).100-112.2022/).
122. Müller, S. (2022). The Covid Effect: how the pandemic is changing smart cities. Umlaut. Retrieved from: <https://www.umlaut.com/en/stories/the-covid-effect-how-the-pandemic-is-changing-smart-cities>.
123. MWC 2020: Smartphone showcase cancelled over coronavirus fears. (2022). BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/technology-51474116>.
124. Nakamoto, S. (2022). Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System. URL: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>.
125. Natale, A., Poppensiker, T., & Tun, M. (2022). From risk management to strategic resilience. Retrieved from <https://www.mckinsey.com/business-functions/>.
126. Niehus, R., De Salazar, P. M., Taylor, A. R., & Lipsitch, M. (2020). Using observational data to quantify bias of traveller-derived COVID-19 prevalence estimates in Wuhan, China. The Lancet Infectious Diseases, 20 (7), 803-808. doi: 10.1016/S1473-3099(20)30229-2.

127. Nishiura, H., Klinkenberg, D., Roberts, M., & Heesterbeek, J. A. (2009). Early epidemiological assessment of the virulence of emerging infectious diseases: a case study of an influenza pandemic. *PloS one*, 4(8), e6852. doi:10.1371/journal.pone.0006852.

128. Nishiura, H., Kobayashi, T., Miyama, T., Suzuki, A., Jung, S. M., Hayashi, K., ... Linton, N. M. (2020). Estimation of the asymptomatic ratio of novel coronavirus infections (COVID-19). *International journal of infectious diseases*, 94, 154-155. doi: 10.1016/j.ijid.2020.03.020.

129. NSDC of Ukraine. Coronavirus epidemic monitoring system. <https://covid19.rnbo.gov.ua/>, <https://coronavirus.jhu.edu/>.

130. Obama, B. (2016). United states health care reform: Progress to date and next steps. *JAMA - Journal of the American Medical Association*, 316(5), 525-532. doi:10.1001/jama.2016.9797.

131. OECD (2019). *Measuring the Digital Transformation: A Roadmap for the Future*, OECD Publishing, Paris. Retrieved from: <https://doi.org/10.1787/9789264311992-en>.

132. Park, H. & Choi, S.O. (2019). Digital innovation adoption and its economic impact focused on path analysis at national level. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 5(3), 56.

133. Perez-Saez, J., Lauer, S. A., Kaiser, L., Regard, S., Delaporte, E., Guessous, I., ... Azman A. S. (2021). Serology-informed estimates of SARS-CoV-2 infection fatality risk in Geneva, Switzerland. *The Lancet Infectious Diseases*, 21(4), e69-e70. doi:10.1016/S1473-3099(20)30584-3.

134. Polcyn, J., Us, Ya., Lyulyov, O., Pimonenko, T., Kwilinski, A. (2022). Factors influencing the renewable energy consumption in selected European countries. *Energies*, 15(1), 108.

135. Polinkevych, O. (2020). Innowacyjny paradygmat filozofii biznesu w okresie COVID-19. Kryzys jako determinanta innowacji gospodarczych. *Redakcja naukowa R. Kamiński Poznań: PTE*, 79-89.

136. Polinkevych, O., & Kamiński, R. (2020b). Anti-crisis development strategies of insurance companies in Ukraine and Poland in the context of COVID-19. *Insurance Markets and Companies*, 1, 21-29. [http://dx.doi.org/10.21511/ins.11\(1\).2020.03](http://dx.doi.org/10.21511/ins.11(1).2020.03).

137. Polinkevych, O., & Kamiński, R. (2020a). Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw na Ukrainie. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw jako przedmiot sprawozdawczości niefinansowej w świetle regulacji prawnych i doświadczeń praktycznych w Polsce i na Ukrainie. Red. naukowa R. Kamiński. Poznań: PTE, 166-172.

138. Polinkevych, O., Glonti, V., Baranova, V., Levchenko, V., & Yermoshenko, A. (2021). Change of business models of Ukrainian insurance companies in the conditions of COVID-19. *Insurance Markets and Companies*, 12(1), 83-98. doi:10.21511/ins.12(1).2021.08.

139. Public Health Agency of Sweden. (2020). The infection fatality rate of COVID-19 in Stockholm – Technical report. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/53c0dc391be54f5d959ead9131edb771/infection-fatality-rate-covid-19-stockholm-technical-report.pdf>

140. Public health programmes and policies in Ukraine: development, design and implementation. May 2017. Centre for Health Service Studies University of Kent: E. Gadsby, S. Peckham, A. Kvit, K. Ruskykh. P. 16–22.

141. Putterman, L., & Randall, S. (eds). (1996). *The Economic Nature of the Firm. A Reader*. Cambridge University Press.

142. PwC. Ukraine – Overview – Worldwide Tax Summaries (2022). Retrieved from: <https://taxsummaries.pwc.com/ukraine>.

143. Ramsey, S., Blough, D., Kirchoff, A., Kreizenbeck, K., Fedorenko, C., Snell, K., . . . Overstreet, K. (2013). Washington state cancer patients found to be at greater risk for bankruptcy than people without a cancer diagnosis. *Health Affairs*, 32(6), 1143-1152. doi:10.1377/hlthaff.2012.1263.

144. Regulation of Cryptocurrency Around the World. The Law Library of Congress, Global Legal Research Center (2018). Retrieved from: <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php>.

145. Reshetilova, T., & Kuvaieva, T. (2018). Modeling of business forms of the industrial enterprise in the conditions of high instability of the external environment. *Scientific Bulletin of National Mining University*, 1 (163), 124-132.

146. Rifkin, J. (2011). The third industrial revolution how lateral power is transforming energy, the economy, and the world.. Retrieved from: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/5086400/mod_label/intro/epdf/pub_the-third-industrial-revolution.pdf.

147. Rosokhata, A., Letunovska, N., & Jasniewski, A. (2020). Current issues of a healthy economy in the region: marketing aspects. Economic and social-focused issues of modern world. Conference Proceedings of the 3rd International Scientific Conference. November 17-18, 2020. Bratislava. The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, 41-43.

148. Rust, J., & Phelan, C. (1997). How social security and medicare affect retirement behavior in a world of incomplete markets. *Econometrica*, 65(4), 781-831. doi:10.2307/2171940.

149. Santiago, I., A., Moreno-Munoz, P., Quintero-Jiménez, F et al. (2021). Electricity demand during pandemic times: The case of the COVID-19 in Spain. *Energy Policy* Volume 148, Part A, January.

150. Scopus (2022). Received from: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic&zone=header&origin=searchbasic#basic>.

151. Scopus. (2021). Elsevier B.V. <https://www.scopus.com/>.

152. Shamasunder, S., Holmes, S. M., Goronga, T., Carrasco, H., Katz, E., Frankfurter, R., & Keshavjee, S. (2020). COVID-19 reveals weak health systems

by design: Why we must re-make global health in this historic moment. *Global Public Health*, 15(7), 1083-1089. doi:10.1080/17441692.2020.1760915.

153. Sherman, A.J. (1998). *Mergers and acquisitions from A to Z: strategic and practical guidance for small – and middle-market buyers and sellers*. AMACOM.

154. Sheth, J. (2020). Impact of Covid-19 on consumer behavior: Will the old habits return or die? *Journal of Business Research*, Vol. 117. P. 280–283.

155. Smart retail & loyalty conference. Retail loyalty (2022). retailplatforma.com. Retrieved from <http://retailplatforma.com/events/smart-retail-loyalty-conference/>.

156. Smith, K.M. et al. (2019). Infectious Disease and Economics: The Case for Considering Multi-Sectoral Impacts. *One Health*, 7, 100080. DOI:10.1016/j.onehlt.2018.100080.

157. Smith, N., & Fraser, M. (2020). Straining the system: Novel coronavirus (covid-19) and preparedness for concomitant disasters. *American Journal of Public Health*, 110(5), 648-649. doi:10.2105/AJPH.2020.305618.

158. Spalding M., Burke L., & Fyall A. (2020). COVID-19: implications for nature and tourism. *Anatolia*, 1-2.

159. Statista (2021a). Growth of the global gross domestic product (GDP) from 2015 to 2026 (compared to the previous year). Retrieved from: <https://www.statista.com/statistics/273951/growth-of-the-global-gross-domestic-product-gdp/>

160. Statista (2021b). Gross domestic product growth rate forecasts in selected European countries in 2021. Retrieved from: <https://www.statista.com/statistics/1102546/coronavirus-european-gdp-growth/>

161. Stringhini, S., Wisniak, A., Piumatti, G., Azman, A. S., Lauer, S. A., Baysson, H., ... Guessous, I. (2020). Seroprevalence of anti-SARS-CoV-2 IgG antibodies in Geneva, Switzerland (SEROCoV-POP): a population-based study. *The Lancet*, 396(10247), 313-319. doi:10.1016/S0140-6736(20)31304-0.

162. Stumpfen, M. (2022). Covid-19 und die Auswirkungen auf das IT Service Management. FocusOn. Retrieved from: <https://focus.sva.de/covid-19-und-die-auswirkungen-auf-das-it-service-management/>.

163. Sytnykov, M., & Meleshchenko, A. (2019). Regional socio-economic development of Ukraine from the perspective of EU innovation policy. *Market Infrastructure*, (37). <https://doi.org/10.32843/infrastruct37-14>.

164. The Biggest Business Impacts of the Coronavirus Pandemic. (2022). eMarketer. Retrieved from: <https://www.insiderintelligence.com/content/the-biggest-business-impacts-of-the-coronavirus-pandemic-according-to-business-insider-intelligence>.

165. The covid-19 Global Response Index. From FP Analytics: A country-by-country assessment of government responses to the pandemic. URL: <https://globalresponseindex.foreignpolicy.com/>.

166. The Lancet. (2020). COVID-19: Too little, too late? *The Lancet*, 395(10226), 755. doi:10.1016/S0140-6736(20)30522-5.

167. The Travel & Tourism Competitiveness Report. Retrieved from: <https://www.weforum.org/reports>

168. The world's most-referenced price-tracking website for cryptoassets (2022). Retrieved from: <https://coinmarketcap.com/>.

169. Thompson, A.E., Anisimowicz, Y., Miedema, B., Hogg, W., Wodchis, W.P., & Aubrey-Bassler, K. (2016). The influence of gender and other patient characteristics on health care-seeking behaviour: a QUALICOPC study. *BMC Family Practice*, 17. <https://bmcprimcare.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12875-016-0440-0>.

170. Travel & Tourism Competitiveness Index. World Economic Forum. (2022). Retrieved from: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2019/rankings/>.

171. Travel & Tourism. Global Economic Impact & Trends. WTTC. (2020). June. Retrieved from: <https://wttc.org/Research/Economic->

/DownloadRequest/action/QuickDownload.

172. Ukraine's export of IT services exceeded \$5 billion for the first time (2022). BRDO. Retrieved from: <https://brdo.com.ua/en/news/eksport-ukrayinoyu-it-poslug-upershe-perevyshhyv-5-mlrd/>.

173. Ukrainian IT Industry in 2021 – Key Facts (2022). AbtoSoftware. URL: <https://www.abtosoftware.com/blog/ukrainian-it-industry-key-facts>.

174. UN Comtrade Database. URL: <https://comtrade.un.org>.

175. Vasilyeva, T., Kuzmenko, O., Kuryłowicz, M., & Letunovska, N. (2021). Neural network modeling of the economic and social development trajectory transformation due to quarantine restrictions during COVID-19. *Economics and Sociology*, 14(2), 313-330. doi:10.14254/2071-789X.2021/14-2/17.

176. Vassiliadis, S., Papadopoulos P., Rangoussi M. et. Al. (2017). Bitcoin value analysis based on cross&correlations. *Journal of Internet Banking and Commerce*, 22, 7.

177. VOSviewer (2022). Received from: <https://www.vosviewer.com/>.

178. Vysochyna, A., & Jakubowska, A. (2022). Influence of health expenditure on COVID-19 contraction: Theoretical and empirical analysis. *Health Economics and Management Review*, 1, 51-61. <http://doi.org/10.21272/hem.2022.1-06>.

179. White, H. (1992). *Identity and Control*. N.Y.: Princeton University Press.

180. WHO. (nd) Coronavirus (COVID-19) Dashboard. <https://covid19.who.int/>.

181. WHO. (nd). Serology and Early Investigation protocols. Retrieved from [//www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/serology-in-the-context-of-covid-19](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/serology-in-the-context-of-covid-19).

182. Williams, R. (2022). Facebook cancels F8 conference on coronavirus fears. Marketing Dive. Retrieved from: <https://www.marketingdive.com/news/facebook-cancels-f8-conference-on-coronavirus-fears/573185/>.

183. World Bank (2021). World Development Report 2021: Data for Better Lives. Washington, DC: World Bank. doi:10.1596/978-1-4648-1600-0.

184. World Bank (2022). Global Economic Prospects, June 2022. Washington, DC: World Bank. doi: 10.1596/978-1-4648-1843-1.

185. World Bank DataBank (2022). Received from: <https://databank.worldbank.org/home.aspx>.

186. World Economic Situation And Prospects. UN. 2020. № 137. Retrieved from: <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/world-economic-situation-and-prospects-may-2020-briefng-no-137/>.

187. World Health Organization (2022). Retrieved from www.covid19.who.int/info.

188. World Health Organization. (2020, 4 August). Estimating mortality from COVID-19: scientific brief. Retrieved from www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Sci-Brief-Mortality-2020.1

189. World Health Organization. (2021). Global Expenditure On Health: Public spending on the rise? Received from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240041219>.

190. World Tourism Barometer and Statistical Annex, UNWTO. (2020). Retrieved from: <https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/wtobarometerrus.2020.18.1.2>.

191. World Tourism Barometer. UNWTO. (2020). Retrieved from: <https://www.unwto.org/world-tourism-barometer-n18-january-2020>.

192. World Tourism Barometer. UNWTO. 2020. V. 18, No. 7. Pp. 1-36. Retrieved from: <https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/wtobarometereng.2020.18.1.7>.

193. Worldometer. (2022). Coronavirus cases. Received from: <https://www.worldometers.info/coronavirus/#countries>.
194. Worldometer. (nd). COVID-19 coronavirus pandemic. <https://www.worldometers.info/coronavirus/>.
195. Worldometer. (nd). COVID-19 coronavirus pandemic. Italy. <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/italy/>.
196. Worldometer. (nd). COVID-19 coronavirus pandemic. Spain. <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/spain>.
197. Wu, K., Darcet, D., Wang, Q., & Sornette, D. (2020). Generalized logistic growth modeling of the COVID-19 outbreak: comparing the dynamics in the 29 provinces in China and in the rest of the world. *Nonlinear dynamics*, 2020. 101(3), 1561-1581. doi:10.1007/s11071-020-05862-6.
198. Wyman, O. (2022). COVID-19 impact on Chinese traveler survey. Retrieved from: <https://www.oliverwyman.com/content/dam/oliver-wyman/v2/publications/2020/apr/chinese>.
199. Yevpak, J. (2019). Theoretical approaches to the category «Cultural and creative industries». *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, 3(19), 15-22. <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-03-15-22>.
200. Zandi, M. (2020). *Coronavirus: The Global Economic Threat*, Moody's Analytics.
201. Zhalilo, Ya.A., Shevchenko, O.V., & Romanova, V.V. (2019). *Detsentralizatsiia vlady: poriadok dennyi na serednostrokovu perspektyvu. Analytychna dopovid [Decentralization of power: agenda for the medium term. Analytical report]* Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. National Institute for Strategic Studies. Kyiv. 115 p.
202. Ziabina, Ye., Goncharova, K., & Lieonov, H. (2021). Analysis of trends in the development of availability of medical services for rural population. *Health Economics and Management Review*, 2(4), 87-95. <https://doi.org/10.21272/hem.2021.4-09>.

203. Агатов, Б. (2021). «Магазин 4.0». URL: <https://www.shoes-magazine.com/post/store-4-0>.
204. АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК». (2021). Проміжна фінансова звітність за 6 місяців 2018-2021 рр. URL: <https://industrialbank.ua/ua/financial-report>.
205. Алексеев, І.В., Колісник, М.К., & Мороз, А.С. (2007). Управління ресурсним забезпеченням промислово-фінансових груп : монографія. Львів : Видавництво Національного Університету «Львівська політехніка».
206. Аляєв, Г.Є., Горбань, О.В., Колісник, О.В., Рябокляч, В.В., Філіна, І.О., Чернишов, В.В., & Ярош, Л.В. (2012). Філософія. Курс лекцій для студентів усіх напрямів підготовки усіх форм навчання.
207. Аналітична довідка щодо забезпечення стійкості програм протидії ВІЛ та туберкульозу в контексті відпрацювання механізмів переходу до фінансування за рахунок внутрішніх ресурсів — державного та місцевих бюджетів в Сумській області (План 20-50-80) / ДУ «Сумський обласний центр громадського здоров'я». Суми, 2018. 15 с.
208. Андріїв, Н.М., & Шупрудько, Н.В. (2019). Теоретичні підходи до тлумачення поняття «соціальна нерівність». Ефективна економіка, 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/60.pdf.
209. Анонімний пошук роботи на Джині (2022). Djinni. URL: <https://djinni.co/>.
210. Архірейська, Н.В., & Кучкова, О.В. (2019). Механізм функціонування криптовалют. Бізнес Інформ, 2, 410.
211. АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК». (2021). Проміжна фінансова звітність за 6 місяців 2018-2021 рр. URL: <https://credit-agricole.ua/o-banke/dokumenti-ta-zviti>.
212. АТ «Оксі Банк» (2022). URL: <https://oxibank.ua/about-bank>.

213. АТ «ПРАВЕКС БАНК». (2021). Проміжна фінансова звітність за 6 місяців 2018-2021 рр. URL: <https://www.pravex.com.ua/o-banke/pro-nas/rejtingi-ta-zvitnist>.

214. АТ «ПУМБ». (2021). Проміжна фінансова звітність за 6 місяців 2018-2021 рр. URL: https://about.pumb.ua/finance/annual_reports.

215. АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». (2021). Проміжна фінансова звітність за 6 місяців 2018-2021 рр. URL: <https://www.universalbank.com.ua/financial-reports>.

216. Бавико, О. Є., Бавико, О. О., & Козаков, І. О. (2020). Організаційна оптимізація антикризового управління бізнес-процесами підприємства в умовах пандемії COVID-19. Ефективна економіка, 12. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2020/13.pdf.

217. Базилюк, Я. Б. (2020). Економічна безпека України в умовах протидії COVID-19. Причорномор. екон. студії, 54, 34-38.

218. Баня, М. (2022). Урядові комунікації щодо підтримки кампанії вакцинації від COVID-19.

219. Бевз, Т. А. (2012). Феномен «революція» у дискурсах мислителів, політиків, науковців: монографія. К. : ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України. 176 с.

220. Берданова, О.В., Вакуленко, В.М., Гринчук, Н.М., Колтун, В.С., Куйбіда, В.С. & Ткачук, А.Ф. (2017) Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: Навч. посіб. Київ. 129 с.

221. Белова, І. В., Д'яконова, І. І., Таранюк, Л. М., & Деміхов, О. І. (2020). Аналіз факторів впливу на смертність, спричинену захворюванням на COVID-19. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка», 3, 164–173.

222. Бичек, С. (2021). Індекс щастя: Україна опинилася у п'ятірці найбільш нещасливих країн світу. Суспільне мовлення України. URL:

<https://suspilne.media/95774-indeks-sasta-ukraina-opinilasa-u-patirci-najbils-nesaslivih-krain-svitu/>.

223. Бізнес-аналітика багатовимірних процесів. Мультимедійний навчальний посібник. 2020. URL: <http://ebooks.git-elt.hneu.edu.ua/babar/8-4-id8-4.html>.

224. Білоус, А. (2020). Економічні наслідки COVID-19. Можливі сценарії та перспективи розвитку. Інноваційна Україна: креативні ідеї та проекти : зб. доп. 87-ї наук. студентської конф. (м. Київ, 4-13 трав. 2020 р.) / МОН України ; КНЕУ ім. Вадима Гетьмана.

225. Білявський, О. (2020). Стратегічна платформа публічно-приватного партнерства в умовах пандемії коронавірусу. Інноваційна Україна: креативні ідеї та проекти : зб. доп. 87-ї наук. студ. конф. (м. Київ, 4-13 трав. 2020 р.) / МОН України ; КНЕУ ім. Вадима Гетьмана.

226. Бойко, А.О. Механізм залучення іноземних інвестицій. (2018). Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського Серія: Економіка і управління, 29 (68), 6.

227. Бойко, Н.І., Васильченко, Г.В., Гірчак, І.Я., Лукша, Є.О., Оленковська, Л.П., Парасюк, І.Л., Ревенко, Т.М., Серебрянська, Д.М. & Стасюк, Р.П. (2019). Моделі місцевого економічного розвитку: успішні практики. Проект ПУЛЬС Асоціація міст України. 141 с.

228. Бондар, Ю.А., & Єрошкін, К.А. (2020). Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства. Причорноморські наукові студії. Одеса, 55, 83-87.

229. Бондар, Ю.А., & Легінькова, Н.І. (2018). Основні аспекти корпоративного управління підприємством. Науковий журнал «Інтелект XXI», 4, 40-44.

230. Бочко, О.Ю., & Кожушок, Н. (2021). Дослідження поведінки споживачів в умовах COVID-19 та вплив на них трендів маркетингу. Приазовський економічний вісник, 2 (25), 66-71.

231. Бояринова, К.О. та ін. (2020). Аналіз прогнозів впливу пандемії коронавірусу на економіку України та сусідніх країн. Бізнес Інформб 76 6-15.
232. Бруханський Р.Ф., & Спільник, І. В. (2019). Криптоактиви у системі бухгалтерського обліку та звітності. Проблеми економіки, 2, 145-156.
233. Букреєва, Д.С. (2017). Контролінг - механізм ефективного управління підприємством. Національний гірничий університет, Дніпро.
234. Булавинець, В. (2019). Фінансовий потенціал територіальних громад: сучасний стан та перспективи. Світ фінансів, 4, 96-110.
235. Бушуєв, С.Д. та ін. (2019). Лідерство в застосуванні гнучких методологій створення інформаційних технологій. Інформаційні технології і засоби навчання, 70 (2), 1-15.
236. Вагнер, І. М., & Демко, І. І. (2020). Вплив COVID-19 на економічний розвиток малого і середнього бізнесу в Україні. Вісн. ун-ту банк. справи. 2020. № 1. С. 59–66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2020_1_10
237. Валовий внутрішній продукт у фактичних цінах (2022). Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
238. Валовий зовнішній борг України. (2022). Retrieved from: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/foreigndebt>.
239. Варналій, З.С. (2008) Мале підприємництво:основи теорії і практики.4-те вид., стер. Київ : Знання, КОО.
240. Варналій, З.С., Геєць, В.М., Кужель, О.М., Лібанова, Е.М. та ін. (2008). Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні: Національна доповідь. Київ:Держкомпідприємство.
241. Вахович, І., Ліпич, Л., Полінкевич, О., Хілуха, О., & Кушнір, О. (2021). Організаційна культура в контексті стратегії розвитку фірми. Вісник

Львівського університету. Серія економічна, 61, 254-264. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.61.0.6121>.

242. Вдовиченко, В., & Зосименко, Т. (2021). Панденоміка Європи: політичні, економічні та соціальні виклики вакцинування від COVID-19. Аналітична записка програм Європейських студій та Економічної дипломатії Ради зовнішньої політики «Українська призма» в рамках проекту Інституційного розвитку аналітичних центрів за підтримки Посольства Швеції в Україні, Ініціативи відкритого суспільства для Європи (OSIFE) та Міжнародного фонду «Відродження». Рада зовнішньої політика «Українська призма». URL: <http://prismua.org/>.

243. Венцель, Н. (2018). Феномен четвертої індустріальної революції як чинник зростання нелінійності розвитку світ-системи. Вісник Львівського університету. Вип. 17. С. 21–27.

244. Вести туризму. (2022). URL: <https://travelvesti./news/unwto-mirovoj-turizm-vosstanovitsya-k-2023-godu.html>.

245. Виговська, В.В. (2009). Малий бізнес України: сучасний стан і тенденції розвитку. Актуальні проблеми економіки, 1, 59-63.

246. Вишлінський, Г., Репко, М., Гайдай, Ю., Горюнов, Д., Коломієць, О., & Самойлюк, М. (2022). Економіка України під час війни: оперативна оцінка, квітень 2022: аналітична записка. URL: <https://ces.org.ua/ua-economy-in-war/>

247. Вінник, О.М. (2008) Господарське право. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність».

248. Вінокуров, Я. (2021). Бідний кожен другий: наскільки потоншали гаманці українців за 2020 рік. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/01/5/669749/>.

249. Вінокуров, Я. Осідлати хвилю або потонути: як креативні галузі переживають карантин (2020). URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2020/12/2/668725/>

250. Власенко, Ю. Г., Букіна, Т. В., & Литвин, Л. М. Розвиток економіки України в умовах четвертої промислової революції. Економіка та держава, 1, 53–60.

251. Возняк, Г. В. (2015). Регіональний розвиток: сутність і методологічна основа. Регіональна економіка, 3 (77)), 34–43.

252. Волощенко, А.Б., & Джалладова, І.А. (2003). Теорія ймовірностей та математична статистика. Київ : КНЕУ.

253. Вороновська, Л.П. (2016). Формування професійної мобільності майбутніх фахівців комунального господарства. дис. канд. пед. наук, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

254. Вплив COVID-19 на економіку і суспільство країни: ПІДСУМКИ 2020 року та виклики і загрози постпандемічного розвитку (2021). Консенсус-прогноз, 53, 21-25.

255. Вплив Covid-19 на економіку і суспільство країни: підсумки 2020 року та виклики і загрози постпандемічного розвитку (2022). Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування, 53 URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/12916/file/Concensus%20Forecast%20>.

256. Всеукраїнська рекламна коаліція. (2021). Об'єм рекламно-комунікаційного ринку України 2021 і прогноз об'ємів ринку 2022. URL: <https://vrk.org.ua/research.html>.

257. Гавриш, О.А., Солицев, С.О., Роїк, Т.А., & Гавриш, Ю.О. (2022). Вплив COVID-19 на бізнес. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична, 32, 4-10.

258. Гамянін, В. (2001). Конфуціанський трактат Ї «Чжун Юн» (до питання перекладу категорії «Чжун-юн»).

259. Гаркуша, Н.М., Сідорова, Т.О., Цуканова, О.В., Кашена Н.Б, & Гаркуша, Н.М. (2014). Економічний аналіз підприємств торгівлі та харчування: навч. посібник. Харків: ХДУХТ.

260. Гейко, Т. Ю. (2020) Пріоритети розвитку підприємництва в Україні в умовах пандемії COVID-19 та в посткарантинний період. Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць, 2 (73), 62-71.

261. Гейко, Т.Ю. (2020). Пріоритети розвитку підприємництва в Україні в умовах пандемії COVID-19 та в посткарантинний період. Вісник соціально-економічних досліджень, 2 (73), 62-71.

262. Гінчева, К. М. (2020). Діяльність міжнародних компаній в умовах COVID-19. Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс : міжнар. наук. конф. (13 листоп. 2020 р., м. Миколаїв). Миколаїв : МЦНД.

263. Гірняк, В.В., & Бей, М.Р. (2014). Сучасні підходи до оцінки ефективності маркетингової діяльності банків: проблеми і перспективи. Вісник Університету банківської справи Національного банку України, 1, 172-178.

264. Головацька, С.І., & Сашко, О.П. (2017). Обліково-аналітичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами підприємства. Львів: Видавництво Львівського торгівельно-економічного університету.

265. Головне про українську ІТ-галузь в 2021 році: деталі дослідження ІТ Ukraine (2022). SPEKA Media. URL: <https://speka.media/investiciyi/golovne-pro-ukrayinsku-it-galuz-v-2021-roci-detali-doslidzennya-it-ukraine-jv4xk9>.

266. Гордей, О. Д., Безноско, К. О., Мерва, А.О. (2020). Вплив COVID-19 на економічне зростання в Україні. Зб. наук. пр. Ун-ту держ. фіскал. служби України, 1/2, 49-63.

267. Григораш, О. В., & Ченцов, В. В. (2020). Світова економіка в умовах COVID-19. Економіка та держава, 4, 104-108.

268. Гриньова, В.М., & Попов, О.Є. (2003). Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні. Харків: Вид. ХДЕУ.

269. Гриценко, О.А. (2018). Цифрова економіка: сучасні виклики для економістів та правознавців. *Економічна теорія та право*, 2 (33), 77-90.
270. Гришко, Н.Є. (2014). Управління економічною безпекою підприємства на засадах превентивного регулювання. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Серія «Економічні науки»*, 1(3), 44-51.
271. Гулей, А. І., & Гулей, С. А. (2018). Соціально-економічні ефекти розвитку індустрії 4.0. в державі. *Український журнал прикладної економіки*, Том 3. № 4, 96–105.
272. Гуцало, Л. (2021). Регіональна політика ЄС в умовах пандемії Covid-19. *Грааль науки*, 305–309. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.52>.
273. Гуцалюк, О.М. (2015). Формування корпоративної інтеграційної стратегії акціонерного товариства. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*, 3 (84), 40-49.
274. Гуцалюк, О.М. (2018). Управління інтеграційним розвитком корпоративних підприємств: теорія, методологія, практика. *Запоріжжя. Видавничий дім «Гельветика»*.
275. Гуєрра В. (2022). Медична реформа у час війни. URL: https://lb.ua/society/2022/06/18/520460_medichna_reforma_chas_viyni_.html.
276. Д'яконов, О. Гранти: якими вони бувають. *Бухгалтер і закон*. URL : https://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ013202.
277. Давимука, С.А., & Федулова, Л.І. (2017). Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови: монографія. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», Львів.
278. Данилевич, Н. (2021). Функціональний підхід до управління у системі місцевого самоврядування в Україні. *Економіка та суспільство*, 31. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-37>.

279. Дані щорічного дослідження Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC) за участю експертів Oxford Economics за 2019 рік. Офіційний сайт Всесвітньої ради з туризму і подорожей. (2022). Retrieved from: <https://wttc.org/Research/Insights>.

280. ДАРТ оприлюднює масштабні туристичні дослідження. Державне Агентство Розвитку Туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/news-and-announcements>.

281. Двісті днів війни: підсумки від бізнесу (2022). URL: <https://profpressa.com/news/200-dniv-viini-pidsumki-vid-biznesu>.

282. Деміхов, О. І. (2019). Взаємозв'язок урбанізації з формуванням і реалізацією публічної політики громадського здоров'я в Україні. *Аспекти публічного управління*, 12(7), 59–69.

283. Деміхов, О. І. (2020). Публічна політика в сфері громадського здоров'я: можливості доступу до здорового життя для місцевих громад. Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах» (Ірпінь, Університет ДФС України, 19.03.2020 р.).

284. Деміхов, О. І. (2021). Стан забезпечення благоустрою територій в Україні в контексті впливу на громадського здоров'я: оновлення публічної політики. *Актуальні проблеми публічного управління*, 1, 42–51.

285. Деміхов, О. І. (2021). Стратегія регіонального розвитку громадського здоров'я в Україні: інноваційні аспекти. *Актуальні проблеми публічного управління*, 2, 32–41.

286. Деміхов, О. І. (2021). Цифрова трансформація громадського здоров'я в Україні. *Університетські наукові записки*, 2, 26–32.

287. Деміхов, О. І. (2020). Зв'язок економічної і публічної політик в сфері громадського здоров'я міського населення в умовах глобалізації. *Актуальні проблеми розвитку управлінських систем: досвід, тенденції*,

перспективи : матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, ХарРІДУ НАДУ, 26 березня 2020 р.).

288. Деміхов, О. І., & Дегтярьова, І. О. (2020). Місто як кластер здорового способу життя: зв'язок публічної політики громадського здоров'я з формуванням культури здоров'я в місті. Демократичне врядування, 1, 115–124.

289. Деміхов, О. І., & Дегтярьова, І. О. (2020). Розвиток організаційно-правових засад застосування цифрових технологій у сфері громадського здоров'я в Україні. Збірник наукових праць НАДУ, 1, 80–87.

290. Деміхов, О. І., Белова, І. О., & Таранюк, Л. М. (2020). Актуальні тенденції впровадження елементів електронного урядування в сфері громадського здоров'я в умовах епідеміологічної загрози. Університетські наукові записки, 3, 51–59.

291. Демкович, О. (2015) Аналіз нерівності розподілу доходів населення України за допомогою декомпозиції коефіцієнта Джині. Вісник Львівського університету. Серія економічна, 52, 261-265 URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/economics/article/viewFile/5829/5841>.

292. Державна політика у сфері охорони здоров'я : у 2 ч. / за заг. ред. М. М. Білинської, Я. Ф. Радиша. Київ : НАДУ, 2013. Ч. 1. 396 с.

293. Державна програма приватизації (1992). Затверджена Постановою Верховної Ради України від 7 липня 1992 року №2545-ХІІ. Відомості Верховної Ради України, 38.

294. Державна програма приватизації (1994). Затверджена Постановою Верховної Ради України від 26 січня 1994 року №3876-ХІІ. Відомості Верховної Ради України, 19.

295. Державна програма приватизації (1997). Затверджена Законом України від 3 червня 1997 року №294/97-ВР. Відомості Верховної Ради України, 30

296. Державна програма приватизації (1998). Затверджена Законом України від 12 лютого 1998 року №124/98-ВР. Відомості Верховної Ради України, 33.

297. Державна програма приватизації (1999). Затверджена Указом Президента України від 24 лютого 1999 року №209/99. Офіційний вісник України, 8.

298. Державна програма приватизації (2010). Затверджена Законом України від 22 грудня 2010 року №2850-17. Відомості Верховної Ради, 28.

299. Державна програма приватизації на 2000-2003 роки (2000). Затверджена Законом України від 18 травня 2000 року №1723-III Відомості Верховної Ради, 33-34.

300. Державна програма приватизації на 2004-2006 роки (2004), затверджена Законом України від 27 листопада 2003 року №1344-15 // Відомості Верховної Ради, 17-18.

301. Державна служба статистики України (2022). URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

302. Державна служба статистики. Retrieved from: <https://ukrstat.gov.ua/>.

303. Державний борг України: основні тенденції та загроза дефолту. ТОВ «Файненс.юа»- незалежний фінансовий портал. (2022). URL: <https://finance.ua /credits/derzhavnyj-borg-ukrainy>.

304. Дзядзіна, Н. (2019). Механізми узгодження пріоритетів загальнодержавних та регіональних стратегій розвитку. Актуальні проблеми державного управління, 3(79), 31–35. <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa3792019185428>.

305. Димченко, Н.С. (2013). Модель сучасного менеджера-професіонала. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент, 12, 10-13.

306. Діагностування стану українського бізнесу під час повномасштабної війни Росії з Україною (2022, Квітень) Аналітичний звіт..

URL: https://gradus.app/documents/210/Ukrainian_Business_inWar_2Wave_Report_Gradus_KSE_2204_2022.pdf

307. Діденко, С. (2021а). Доходи та витрати у 2020 році: як коронакриза змінила життя простих українців. UA.NEWS. URL: <https://ua.news/ua/money/dohody-y-rashody-v-2020-godu-kak-koronakryzys-uzmenyl-zhyzn-prostyh-ukrayntsev>.

308. Діденко, С. (2021б). Як змінюється добробут українців: доходи та витрати населення. Інформаційно-аналітичний портал UA.NEWS URL: <https://ua.news/ua/money/kak-uzmenyaetsya-blagosostoyanye-ukrayntsev-dohody-y-rashody-naselenyya-v-i-kv-2021-goda>.

309. Дмитренко, А.В. (2019). Теоретико-методологічні засади та прагматика організації фінансового контролінгу спільної діяльності у сфері бізнесу. Чернівці: ЧНТУ.

310. Дороніна, М.С., Білоконенко, Г.В., & Сєріков, Д.О. (2017) Терміносистема дослідження розвитку управлінської компетентності керівника в умовах професіоналізації менеджменту. Ефективна економіка, 2. http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/16532/1/1_Doronina-Bilokonenko_Sierikov.pdf.

311. Дрига, С.Г. (2009). Мале підприємництво України: становлення, механізми управління та підтримки. Київ: ТОВ «ДКС центр».

312. Дуглас, А. Дж., & Карлсон, К. Дж. (2007). Основные принципы фандрейзинга. Дніпропетровськ.

313. Дудченко, Н.О., & Любіцева, О.О. (2021). Аналіз динаміки глобального індексу конкурентоспроможності сфери туризму в Україні. *Specialized and multidisciplinary scientific researches*, 1, 36-38.

314. Експортна стратегія для сектору креативних індустрій (2021). URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=48737a5a-5253-40c2-bd79-b02f5a5efa8a>.

315. Єдиний реєстр Оцінки впливу на довкілля. Міністерство екології та природних ресурсів України (2022). URL: <http://eia.menr.gov.ua/search>

316. Жаліло, Я.А., & Воротіна, В.Є. (2008) Українська приватизація: перспективи та пріоритети: Аналітична доповідь і матеріали «круглого столу». К.: НІСД.

317. Забарна, Е.М. (2019). Децентралізація в Україні в контексті запровадження системи регіональних студій. Матеріали III міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів». Луцьк: Волиньполіграф. 122-124.

318. Забарна, Е.М. (2020). Територіальні громади в Європейському транскордонному просторі. Моделювання регіональної економіки: зб. наук. пр. Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. ІваноФранківськ. 1-2 (27).

319. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки культури, туризму та креативних індустрій від 04.11.2020 р. № 962-IX». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

320. Закон України «Про культуру» від 14.12.2010 № 2778-VI (2010) Відновлено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>.

321. Закон України № 3851 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки культури, туризму і креативних індустрій». Вісник «Офіційно про податки». URL: <https://www.dtkk.com.ua>.

322. Залізко, В.Д. (2020). Вплив COVID-19 на інноваційний розвиток економіки України та Польщі: сучасний стан і перспективи. Бізнес Інформ, 4, 79-87.

323. Запорожець, О. І. (2020). Купівельна спроможність українців у період пандемії. Наукові підсумки 2020 року : зб. наук. матеріалів LVII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Вінниця, 17 груд. 2020 р.). Вінниця.

324. Звіт про дослідження мікро-, малого і середнього підприємництва. (2022). URL: https://sapiens.com.ua/publications/socpol-research/135/Info%20Sapiens_CIPE_report.pdf.

325. Зозуля, Н. (2018). Криптовалюта в Україні та світі: регулювання, правовий статус та оподаткування. Українське право. Аналітика. URL: https://ukrainepravo.com/scientifichthought/legal_analyst/kryptovalyuta-v-ukrayini-ta-sviti-regulyuvannya-pravovyy-status-ta-opodatkuvannya.

326. Зубков, К. И. (2014). Вторая промышленная революция и происхождение Первой мировой войны. URL: https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/30291/1/uibch_2014_1-11.pdf.

327. Информация на основе публикации Всемирной туристской организации (UNWTO). World Tourism Barometer. Volume 18 Issue 5 August/September 2020.

328. ИТ в Украине: цифры, перспективы и барьеры. (2022). DLF Attorneys-at-law. URL: <https://dlf.ua/ru/it-v-ukraine-tsifry-perspektivy-i-barery/>.

329. Ільницький, М. С., Ільницький, М. П., & Швед, В. В. (2021). Фандрайзинг як механізм фінансового менеджменту благодійної організації «Таблеточки». Подільський науковий вісник, 1 (17), 40–46.

330. Інформаційно-аналітична записка щодо рівня життя населення у січні-вересні 2021 року. (2021) Міністерство соціальної політики України.. URL:

https://www.fpsu.org.ua/images/images/2021/November/151121/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8_%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F_%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%82%D0%B0_%D0%B1%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf.

331. IT-індустрію переведуть на спецрежим: що в новій версії «Дія City» та як це може змінити ринок. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/03/26/672322/>.

332. Кабінет Міністрів України – Реформа децентралізації. ShieldSquare Captcha. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivnevryaduvannya/reforma-decentralizaciyi>

333. Калашнікова, С.А. (2011). Теоретико-методологічні засади професійної підготовки управлінців-лідерів в умовах сучасних суспільних трансформацій. Автореф. дис. д-ра пед. наук, ДВЗН «Університет менеджменту освіти».

334. Калмиков, О. (2021). Як ковід дав шанс зупинити зростання нерівності у світі. BBC NEWS Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-59644839>.

335. Качур, А. В., & Пронькіна, І. В. (2019). Структурні зрушення в економіці під впливом четвертої промислової революції. Приазовський економічний вісник, 3 (14), 173–178.

336. Кащена, Н.Б. (2021а). Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І.С. 389 с.

337. Кащена, Н.Б. (2021б). Економічна активність підприємств ритейлу: інноваційні інструменти управління та стимулювання в період пандемії Covid-19. Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем: матеріали наук.-практ. інтернет-конф., 12 травня 2021 р. Кропивницький : ЦНТУ.

338. Кащена, Н.Б., Гаркуша, Н.М., Сідорова, Т.О., & Лисак, Г.Г. (2014). Аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посібник. Харків: ХДУХТ.

339. Кириченко, О. С. (2019). Етапи промислового розвитку та загальні тенденції їх еволюції. Причорноморські економічні студії, 40, 30–35.

340. Кисляк, Р. (2022). Радикальна податкова реформа: що насправді ховається за «10-10-10». URL: https://24tv.ua/economy/podatкова-reforma-10-10-10-shho-oznachayе-dumka-ekspertiv_n2144630.

341. Кім, О.О., & Козлова, В.В. (2019). Перспективи застосування методології agile менеджменту в управлінні ІТ-проектами. Соціальна економіка, 58, 95-99.

342. Ковалевська, Н.С., Нестеренко, І.В., & Лопін, А.О. (2020). Модель нормативно-правового регулювання екологічної політики України в умовах сталого розвитку. Системне забезпечення економічної активності та сталого розвитку суб'єктів підприємницької діяльності. Харківський держ. ун-т харч. та торг. Х. : Видавець Іванченко І.С. С. 284-296.

343. Ковалевська, Н.С., Нестеренко, І.В., & Лопін, А.О. (2021). Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку елементів природного капіталу. Соціально-економічні та управлінські концепції (Економічні науки). International Science Group. Boston: Primedia eLaunc. С. 43-58.

344. Коли COVID-19 в Україні піде на спад? Нові дослідження науковців КПІ (2020). URL: <https://kpi.ua/node/18096>.

345. Коляденко, С.В. (2016). Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики, 6, 106-107.

346. Корбутяк, А.Г., & Єрмічук, Н.І. (2017). Фінансовий контролінг. Чернівці: Рута.

347. Корнієвський, С. В. (2020). Вплив регіональної конкуренції та міжрегіональної інтеграції на формування політики регіонального розвитку. Публічне управління та митне адміністрування, 4(27), 86–93.

348. Короленко, Р.В., & Ухова, І.М. (2021). Вплив пандемії COVID-19 на банківську систему України. URL : <http://ds.knu.edu.ua/jspui>.
349. Коронавірус COVID-19: загальна статистика веб-сайт (2022). URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/coronavirus/>.
350. Коронавірус в Україні: динаміка інфікованих, померлих та вакцинованих у 2021 році. (2022) URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/12/29/infografika/suspilstvo/koronavirus-ukrayini-dynamika-infikovanyh-pomerlyh-ta-vakcynovanyh-2021-roczii>
351. Котуранова, Т.В., Вартоха, Я.С., & Александрова, М.О. (2019). Інтернет-банкінг в Україні - інноваційний розвиток банківської сфери. Економічний простір, 146., 43-56.
352. Кравців, В.С., Жук, П.В., Стадницький, Ю.І. та ін. (2020). Екологічна безпека в європейських країнах: методи економічного регулювання й досвід для України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2020.
353. Кравчук, Ю. Б. (2014). Економічна історія. Харків: ХНУВС, 223 с.
354. Красота, О. В., & Кір'єв, І. С. (2021) Особливості розвитку малого підприємництва в умовах порушення макроекономічної стабільності. Ефективна економіка, 2, 5-6.
355. Краус, Н.М., Голобородько, О.П., Краус, К.М. (2018). Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. Ефективна економіка, 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6047>.
356. Креативні індустрії: вплив на розвиток економіки України. Звіт (2021). URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2021/04/KSE-Trade-Kreativni-industriyi.pdf>

357. Круп'як, І., & Круп'як, Л. (2019). Особливості розвитку фандрайзингу в Україні. Ефективна економіка, 10, 23–29. URL : www.economy.nauka.com.ua.

358. Кубів, С. (2020). Кабмін ухвалив стратегію розвитку туризму та курортів до 2026 року. Прес-служба Мінекономрозвитку. 2020. URL: <https://me.gov.ua/News/Detal>.

359. Кузнецов, Е.А. (2017). Методологія професіоналізації управлінської діяльності в Україні. ОЛДІ ПЛЮС.

360. Кузнецов, Е.А., & Горбаченко, С.А. (2020). Впровадження інструментів професіоналізації менеджменту в морському господарстві. Український журнал прикладної економіки, 2, 47-55.

361. Кулицький, С. (2020) Проблеми розвитку економіки України, обумовлені пандемією коронавірусу COVID-19 у світі, і пошук шляхів їх розв'язання. Україна: події, факти, коментарі, 8, 53–63.

362. Куценко, О.І., & Спорихіна О.О. (2021). Аналітика впливу COVID-19 на найбільших світових виробників чаю. Scientific Collection «InterConf», 47: with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Experimental and Theoretical Research in Modern Science» (March 26-28, 2021). Kishinev, Moldova: Giperion Editura.

363. Лазурко М.І. & Завербний А.С. (2021). Розвиток консалтингової діяльності в Європі: проблеми, перспективи та досвід для України. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку, 2 (6), 208-213.

364. Ларцев, В. (2001). Основні особливості етапів приватизації. Економіка України, 3, 43-50.

365. Левкіна, Р.В., Левкін, А.В., & Котко, Я.М. (2016). Особливості ціноутворення на органічну аграрну продукцію. Вісник Харк. нац. техн. ун-ту сільськ. господарства ім. Петра Василенка, 7, 26-34.

366. Летуновська, Н.Є., Хоменко, Л.М., Люльов, О.В. та ін. (2021). Маркетинг у цифровому середовищі: підручник. Суми: Сумський державний університет.

367. Лех, Г.А., Ільчишин, М.М., & Туркало, О.Я. (2011). Світовий досвід розвитку підприємств малого бізнесу. Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць, 21.15, 224-229.

368. Лібанова, Е. (2016) Україна: глибина нерівності. Дзеркало тижня. Україна. URL: <https://zn.ua/ukr/internal/ukrayina-glibina-nerivnosti-.html>.

369. Лісова, Р.М. (2019). Вплив діджиталізації на бізнес-моделі: етапи та інструменти цифрової трансформації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство, 24(2), 114-118.

370. Лойко, А. И. (2016). Четвертая промышленная революция: риски для Евразии. 2016. URL: http://www.institutemvd.by/components/com_chronoforms5/chronofoms/uploads/20171228123832_Loiko_A.pdf.

371. М'якота, О. А. (2020). Вплив коронавірусу на електронну комерцію. Шевченківська весна : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених (10 квіт. 2020 р., м. Київ).

372. Майже 150 тисяч сміливих бізнесів відкрилося з моменту вторгнення РФ (2022). URL: <https://opendatabot.ua/analytics/brave-business-in-war>.

373. Макарчук, І.М., Перчук, О.В., & Малишко, В.В. (2019) Перспективи використання криптовалют у сучасних економічних системах. *Economics, Management and Administration*, 2 (88), 179-185.

374. Мандрик, В.О., Гуль, І.Г., & Мороз, В.П. (2019). Сучасні тенденції та перспективи використання криптовалют: досвід для України. *Причорноморські економічні студії*, 39 (2), 67.

375. Маркіна, І.А. Калініченко, О.В., & Лесюк, В.С. (2019) Економічна нерівність: світовий досвід та особливості в Україні. Український журнал прикладної економіки, 3 (4), 172-180.

376. Маслак, О., Гришко, Н., Бала, В., Яковенко, Я., & Зуєв, В. (2022). Економіка платформ як основа для розробки корпоративної бізнес-стратегії та особливості її реалізації в умовах цифрових трансформацій у бізнес-середовищі. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки), 1, 46-51.

377. Маслак, О., Гришко, Н., Яковенко, Я., Шара, В., & Матвієць, В. (2022). Трансформація бізнес-моделей у парадигмі посткризового відновлення економіки. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки), 2, 11-16.

378. Маслак, О.І. (2010). Диверсифікація інноваційного розвитку промисловості в контексті перспективної інвестиційної політики. Інвестиції: практика та досвід, 4, 13-16.

379. Маслак, О.І., Гришко, Н.Є., Глазунова, О.О., & Гришко, Б.В. (2020). Промислові інновації: механізм управління з урахуванням стадій їх життєвого циклу. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Економічні науки, 5, 68-71.

380. Матвейчук, Л.О. (2018). Цифрова економіка: теоретичні аспекти. Вісник Запорізького національного університету, 4 (40), 116–127. URL: <http://visnykznu.org/issues/2018/2018-econ-4/20.pdf>.

381. Машненко, К. (2017). Трансформація державної екологічної політики в Україні в контексті третьої та четвертої промислових революцій. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. № 3 (34). С. 90–97.

382. Мельник, Л. Г. (2016). Инновационные перспективы Третьей промышленной революции: экономика, энергетика, экология. Маркетинг і менеджмент інновацій, 4, 342–352.

383. Микитюк, О., Зачепа, А., Кулинич, М., Пасічник, М., & Берест, І. (2021). Проблематика емоційного здоров'я студентів у контексті дослідження емоційної зрілості. *Молодь і ринок*, 3/189.

384. Мікловда, В.П., Слава, С.С., & Сембер, С.В. (2018) Перспективи економічного розвитку територіальних громад Закарпаття в умовах децентралізації влади. Ужгород: Видавництво ПП «Інватор». 282с. ISBN 978-617-7404-35-3.

385. Міляєва, В.Р. (2014). Розвиток лідерського потенціалу в процесі формування управлінської компетентності керівників навчальних закладів. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*, 1. <https://core.ac.uk/download/pdf/33688678.pdf>.

386. Міністерство економіки України (2021). Вплив COVID-19 на економіку і суспільство країни: підсумки 2020 року та виклики і загрози постпандемічного розвитку. Консенсус-прогноз. № 53. URL : <https://www.me.gov.ua>.

387. Мінфін (2022). Активи банків України (2008-2021). URL : <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/active>.

388. Мінфін. (2020). Любов за гроші: хто з банків витратив найбільше на рекламу. URL: <https://minfin.com.ua/ua/credits/articles/skilki-banki-vitrachayut-na-reklamu-v-umovah-karantinu/>.

389. Мірошниченко, Б. (2022). Голод, інфляція, стагнація. Куди котиться світова економіка та як на це впливає війна в Україні? <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/1/687610/>.

390. МКІП: Презентовано стратегію розвитку креативних індустрій та сфери гостинності (2021). URL: <https://mkip.gov.ua/news/4890.html>.

391. Мочона, Л.Г. (2017). Формування інструментарію контролінгу виробничо-господарської діяльності підприємства (Автореф. дис. канд. екон. наук). Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця, Харків.

392. Назаренко, Н., & Цебрій, І. В. (2021). Духовне життя країн Західної Європи в епоху Середньовіччя та раннього Просвітництва.

393. Назаренко, О.В., & Ликова, В.В. (2019). Криптовалюта: інтерпретація, організаційні аспекти державного регулювання та облікового відображення. Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід, 24, 25-30.

394. Назаренко, Ю., & Скирбу, О. (2021). Культура в умовах пандемії: аналіз проблем і наслідків. Аналітичний звіт Cedos в межах проєкту «Європейський союз для сталості громадянського суспільства в Україні». URL: <https://cedos.org.ua/researches/kultura-v-umovah-pandemiyi-analiz-problem-i-naslidkiv/>

395. Наслідки епідемії COVID-19 та карантинних заходів для провідних секторів економіки України. Дослідження за результатами глибинних інтерв'ю з власниками та топ-менеджерами українських компаній (2020). Видавець О. А. Мірошніченко.

396. Наторіна, А.О. (2018). Фундамент цифрової трансформації бізнесу. Управління розвитком, 1 (191), 55-60.

397. Національна академія наук України/ (2020). Прогноз розвитку епідемії COVID-19 в Україні на період 7-13 грудня 2020 року від учених Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень. Retrieved from <https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=7237>.

398. Національна система туристичної статистики (2022). USAID. Національна Туристична організація України. Туристичний барометр України. URL: https://www.ntoukraine.org/nsts_analitics_ua.html.

399. Національний банк України (2022a). Коронакриза помірно вплинула на доходи банків: прибуток банківської системи у 2020 році становив 41 млрд грн. URL : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/koronakriza-pomirno-vplinu-la-na-dohodi-bankiv-pributok-bankivskoyi-sistemi-u-2020-rotsi-ctanoviv-41-mlrd-grn>.

400. Національний банк України (2022б). URL : <https://bank.gov.ua>.
401. Національний банк України. (2020). Стратегія розвитку фінтеху до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025>.
402. Національний банк України. (2021). Основні показники діяльності банків України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442.
403. Немченко, Г., Колеснікова, К., & Бондар, В. (2020). Проблеми управління підприємствами в умовах світової кризи. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2 (22), 107-113.
404. Новини ООН (2021). Мировая экономика после пандемии: ООН призывает к глобальной консолидации. URL : <https://news.un.org/ru/story/2021/01/1395082>.
405. Новіков, О.Є., Шебаніна, О.В., Андрющенко, Я.Є., Галунець, Н.І & ін.. (2021) Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. МНАУ. 193 с.
406. Новіковський, О. (2020). Всі у чергу: яку підтримку від держави можуть отримати туристичні компанії. OPENMIND – Бізнес. (2020). URL: <https://mind.ua/openmind/20212737>.
407. Новостное агентство Euro Weekly News. Retrieved from: <https://www.euroweeklynews.com>.
408. Новостное агентство YONHAP NEWS AGENCY. (2022). Retrieved from: <https://en.yna.co.kr/index>.
409. Овдієнко, М. І. (2020), Вплив пандемії COVID-19 на глобальні ланцюги поставок. Актуальні проблеми міжнародних відносин 2020 : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молод. вчених (22 жовт. 2020 р., м. Київ).

410. Овчаренко, Д. (2022). Огляд ІТ-індустрії України: прогноз на 2022 рік. Alcor. URL: <https://alcor-bpo.com/uk/your-own-rd-office-news/ukrainian-it-industry-market-overview-for-2022/>.

411. Огородник, В. О. (2014). Фандрайзинг — інструмент активізації соціально відповідальної взаємодії суб'єктів суспільних відносин. Економіка і організація управління. 2014. Вип. 1–2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eiou_2014_1-2_30.

412. Онлайн портал курсів криптовалют. (2022). URL: <https://bitinfocharts.com/ru/markets>.

413. Онопрієнко, М. В. (2013). Технічні знання і науки в контексті промислової революції: методологічний аспект. Вісник Національного авіаційного університету, 1, 48–52.

414. Опалько, В. (2018). Методика оцінювання економічної нерівності: світова практика. Економічний простір, 129, 30-44. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/718/1/Opalko.pdf>.

415. Опитування ЄБРР: через коронакризу чверть українців скоротили витрати на їжу, майже третина – на відпустку (2020). НВ. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/economics/koronakriza-yak-ukrajinci-skorotili-vitrati-novini-ukrajini-50115300.html>.

416. Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 р. № 2801–XII. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.

417. Офіційний сайт Державної служби статистики. Цілі сталого розвитку (2022). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

418. Офіційний сайт компанії «Main Business Partner» (2022). URL: <https://mbusinesspartner.com.ua/koronavirus-vs-business>.

419. Офіційний сайт компанії «PwC» (2022). URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/covid-19.html>.

420. Оцінка соціально-економічного впливу Covid-19 на Україну (2020, Липень) План заходів щодо реагування на кризу та післякризового відновлення. Переглянутий проєкт. 173 с.

421. Палаженко, Д. М. (2020). Вплив світової пандемії на обсяги зовнішнього інвестування в Україну. Наукові підсумки 2020 року : зб. наук. матеріалів LVII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Вінниця, 17 груд. 2020 р.). Вінниця.

422. Палій, А. (2022). Стимул чи стусан: зменшення навантаження на бізнес під час війни. Юридична газета online. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/sferi-praktiki/zahist-biznesu/stimul-chi-stusan-zmenshennya-navantazhennya-na-biznes-pid-chas-viyni.html>.

423. Палінчак, В.М. (2015). Наукові підходи до визначення професійних якостей менеджера в США. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота, 35, 136-137.

424. Панченко, О.В., Гірченко, Т.Д. (Ред.). (2021). Маркетингові комунікації у забезпеченні ефективності діяльності банків в Україні. Львів: Університет банківської справи.

425. Паскалова, А.Г. (2016). Фінансовий контролінг в управлінні витратами підприємств (Автореф. дис. канд. екон. наук). Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Київ.

426. Пасхавер, О.Й., Верховодова, Л.Т., & Агеєва, К.М. (2008) Українська приватизація: групи інтересів, причини кризи, шляхи її подолання. Центр економічного розвитку.

427. Пенюк, В.О. (2020). Особливості HR-менеджменту в умовах пандемії. Економіка та управління підприємствами, 4 (80), 138-151.

428. Переверзева, А.В. (2018) Критеріальні ознаки формування об'єднаних територіальних громад: національні особливості та зарубіжний

досвід. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. (22), 217–220.

429. Перерва, І.М. (2021). Обґрунтування критеріїв креативних індустрій. Бізнес Інформ, 1, 27–33. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-1-27-33>.

430. Петрук, О.М., & Новак, О.С. (2017). Сутність криптовалюти як методологічна передумова її облікового відображення. Economics, Management and Administration, 4 (82), 48-55.

431. Пилипенко, А.А. (2007). Стратегічна інтеграція підприємств: механізм управління та моделювання розвитку. Харків : ВД «Інжек».

432. Підприємницький університет. URL: <https://www.yerworld.org/ua/uni/>.

433. Піжук, О.І., Бодров, В.Г., & Минчинська, І.В. (2019). Контролінг в управлінні підприємством. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України.

434. Пілецька, Л.С. (2013). Професійна мобільність особистості: психологічний аспект аналізу. Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, 3(32), 205-210.

435. Поведінка покупців в умовах COVID-19 – покупки з-за кордону. (2020) URL: https://marketfinder.thinkwithgoogle.com/intl/uk_ua/article/covid19-cross-border-user-behaviours.

436. Повертаємося з даними про захворюваність на COVID-19 та відповідно з вакцинацією (2022). URL: <https://www.facebook.com/moz.ukr/posts/451870283633860>.

437. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755–VI. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

438. Подоляк, Л.Г., & Юрченко, В.І. (2006). Загальна психологічна характеристика студентського віку: конспект лекції. Вісник психології і педагогіки. URL: <http://www.psyh.kiev.ua>.

439. Полінкевич, О., Камінські, Р., & Ліпич, Л. (2021). Управління економічно поведінкою підприємства в умовах соціально-психологічної напруги. Вісник Львівського університету. Серія Економічна, 61, С. 214–224. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.61.0.6117>.

440. Полінкевич, О.М. (2021). Адаптивний механізм управління змінами у бізнес-структурах в умовах COVID-19. Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій, 2 (26). DOI: <http://doi.org/10.32750/2020-0216>.

441. Полінкевич, О.М., Тринчук, В., & Клапків, Ю. (2022). Зміни у світовій економіці під впливом війни в Україні. Давид і Голіаф: проблеми безпеки та сталого розвитку України в умовах війни: колективна монографія. Львів: Львівський університет бізнесу та права, 287-298.

442. Попов, О.Є. (2009). Теоретико-методологічні та концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління (монографія). Харків: ВД «ІНЖЕК».

443. Попов, О.Є. (2009). Теоретико-методологічні та концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління. Харків. ВД «ІНЖЕК».

444. Попов, С., & Поліщук, Г. (2016). Забезпечення ефективності державної політики підтримки розвитку малого підприємництва: окремі аспекти. Інформаційний простір. Українські реалії: досвід трансформацій: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. Хелм, Польща.

445. Портал Nasdaq. (2022). Retrieved from: <https://www.nasdaq.com/>.

446. Потемкин, Ф. В. (1971). Промышленная революция во Франции. От мануфактуры к фабрике. 1971.

URL: http://istmat.info/files/uploads/28152/industr-revolution_f-v-potemkin_v1.pdf.

447. Презентація грантової програми для креативних індустрій. Кабінет Міністрів України (2022). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/vidbulasia-prezentatsiia-hrantovoi-prohramy-dlia-kreatyvnykh-industrii>.

448. Приходченко, Т. А. (2018). Аналіз сучасного регіонального розвитку в Україні. Економіка та держава, (5, травень), 43–47.

449. Про благодійницьку діяльність та благодійні організації. Закон України від 05.07.2012 р. № 5073–VI. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>.

450. Про віртуальні активи. Закон України, №2074-IX від 17.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2074-20>.

451. Про затвердження Порядку реєстрації міжнародних науково-технічних програм і проектів, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва українськими вченими, а також грантів, що надаються в рамках такого співробітництва. Наказ Міністерства науки та освіти України від 20.11.2017 р. № 1507. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1564-17>.

452. Про затвердження Угоди про виконання завдання у сфері розвитку між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для сприяння більш прозорим та підзвітним процесам врядування за широкої участі громадян: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 р. № 667. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2014-%D0%BF>.

453. Про затвердження Угоди про виконання завдання у сфері розвитку між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для сприяння стійкому економічному розвитку на широкій суспільній основі як засобу забезпечення сталої демократії в Україні. Постанова Кабінету

Міністрів України від 26.11.2014 р. № 665. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2014-%D0%BF>.

454. Про культуру. Закон України від 14.12.2010 р. № 2778–VI. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

455. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015 р. № 848–VII. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

456. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. Закон України № 2246-IX від 12.05.2022р. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#n596>.

457. Про питання реалізації проекту Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією на території Сумської області. Розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 19.12.2017 р. № 760-ОД. Сумська обласна державна адміністрація. URL : http://sm.gov.ua/images/docs/dostup/760_17.doc.

458. Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 р. № 153. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF>.

459. Про схвалення Стратегії забезпечення сталої відповіді на епідемії туберкульозу, в тому числі хіміорезистентного, та ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2020 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.03.2017 р. № 248-р. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/248-2017-%D1%80>.

460. Проект ГФ 2018–2020. Центр громадського здоров'я МОЗ України. URL : <https://www.phc.org.ua/pro-centr/proekti/the-global-fund/proekt-gf-2018-2020>.

461. Психологія і педагогіка у протидії пандемії COVID-19: інтернет-посібник (2020) / за наук. ред. В.Г. Кременя ; координатор інтернет-посібника В.В. Рибалка ; колектив авторів. ТОВ «Юрка Любченка».

462. Рада національної безпеки і оборони України. Рада національної безпеки і оборони України. <https://www.rnbo.gov.ua/ua/Diialnist/4588.html>.

463. Рада прийняла Закон про підтримку галузі культури і креативних індустрій. (2020). URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2020/06/16/7255878/>

464. Рамкові умови ведення бізнесу в Україні (2022). URL: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/zakon_v_sferi_zed/UKR/5224.html.

465. Рихліцький, В. (2022). Бізнес в умовах війни: хто зазнав найбільших втрат та як відновлюються підприємства. Економічна правда. <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/03/23/684549/>.

466. Річний звіт KPMG «M&A Radar 2020. Україна». Retrieved from: <https://home.kpmg/ua/uk/home/insights/2021/03/ma-radar-ukraine.html>.

467. Розанова, Н. (2019). Эволюция фирмы в условиях цифровой экономики. Мировая экономика и международные отношения, 63 (8), 21-28.

468. Рябченко, О.В. (1999). Приватизація в системі економічного реформування і посилення ринкової парадигми. Актуальні проблеми економіки: Збірник наукових праць, 5, 59-69.

469. Савицька, Н.Л., & Чміль, Г.Л. (2020). Нова парадигма маркетингу в умовах цифрової трансформації економіки. Вісник Сумського національного аграрного університету, 2 (84), 81–87.

470. Сайт державної служби статистики України (2022). URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

471. Сало, Я., Базелюк, О. (2021). Вплив пандемії Covid-19 на ринок праці в Україні. Економіка та суспільство, (33). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-10>.
472. Самойлюк, М.С. (2014). Оцінка ризиків і загроз ресурсно-екологічній безпеці регіону. Бізнес Інформ, 6, 185-192
473. Світова статистика у реальному часі: Worldometer (2022). URL: <https://www.worldometers.info>.
474. Сервіс SimilarWeb. (2022). URL: <https://www.similarweb.com>.
475. Смолич, Д.В. (2019). Інноваційні методи управління проектами. Економічний форум, 4, 50-54.
476. Соколова, А. М. (2013). Фандрайзингова діяльність: сутність, особливості та перспективи розвитку. Економічна держава, 1, 13–16.
477. Соколовська, В. В. (2015). Сутність та перспектива розвитку в Україні фандрайзингу. Ефективна економіка, 9, 27–29.
478. Соломянюк, Н. М. (2014). Фандрайзинг як технологія реалізації соціального плану маркетингу. Економічний форум, 19(2), 70–74.
479. Соціологічна група «Рейтинг». Ситуація з коронавірусом: оцінки населення (2022). URL: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/situaciya_s_koronavirusom_ocenki_naseleniya.html.
480. Спасів, Н.Я. (2019) Об'єднана територіальна громада як новітній суб'єкт місцевого самоврядування: наукове пізнання. Вісник ХДУ . Серія:Економічні науки, 33, 209-211. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2019-33-41>.
481. Спорихіна, О. (2019). Аналітичне дослідження ринку чаю в Україні. Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці : збірник тез за матеріалами XV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ірпінь: Університет ДФС України.

482. Станіславський, В.Г. (2019). Децентралізовані криптоактиви як інструменти хеджування. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету, 31, 27-30.

483. Сторонянська, І., Беновська, Л. (2021). Фінансові та інвестиційні детермінанти регіонального розвитку в умовах економічної нестабільності. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(39), 521–532. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241439>.

484. Сторонянська, І.З. (2018). Децентралізація в Україні та її вплив на соціально-економічний розвиток територій: методичні підходи та результати оцінювання: наукова доповідь. Львів: ІРД НАНУ. 144 с.

485. Строгаль, М. О. (2016). Благодійність і фандрейзинг: зарубіжний досвід. *Культура України*, 52, 46–56.

486. Таранюк, Л. М., Д'яконова, І. І., Белова, І. В., Замора, О. М., Деміхова, Н. В., & Деміхов, О. І. (2021). Аналіз результативності впровадження системи протиковідних заходів країнами як елемент стабілізації безпеки здоров'я населення у світі. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*, 1, 85–94.

487. Тарновська, І., & Власова, В. (2021). Активізація підприємницької ініціативи як спосіб забезпечення зайнятості ветеранів АТО/ООС: українська практика та світовий досвід. *Проблеми економіки: наук. журн.*, 4 (50), 203-210. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-4-203-210>.

488. Татомир, І.Л., Квасній, Л.Г. та ін. (2021). Теоретичні та практичні аспекти розвитку Інтернет-економіки: міждисциплінарний навчальний посібник. Трускавець: ПОСВІТ.

489. Ткачук, Г.О. (2019). Цифрові трансформації: взаємозв'язок із системою економічної безпеки підприємства. *Економіка харчової промисловості*, 11(4), 42-50.

490. Тодорова, О. (2019). Державна політика регіонального розвитку як вид багаторівневої публічної політики. *Expert: Paradigm of Law and Public Administration*, 4(2019-2(4)), 194–207. <https://doi.org/10.32689/2617-9660-2019-4-2-194-207>.

491. Трансмедійная Южно-корейская компания CAN. (2022). URL: <https://www.channelnewsasia.com>.

492. Труніна, І. М., Білик, М. Ю., & Чорна, М.О. (2021) Проблеми розвитку інноваційних бізнес-процесів на підприємствах готельної індустрії. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 7 (40), 25-32.

493. Труніна, І.М., Білик, М.Ю., & Усанова, О.П. (2021). Інноваційний розвиток регіону. Теоретичний аспект. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*, 6, 15-21.

494. Туризм. Світовий ринок. (2022). Retrieved from: <https://www.tadviser./index.php>.

495. Турчинов, А.И. (1998). Професионалізація і кадрова політика: проблеми розвитку теорії і практики. Моск. психолого-соціальний ін-т Флінта.

496. У 2020 році креативні індустрії згенерували 4,2% доданої вартості української економіки. Урядовий портал (2021). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-2020-roci-kreativni-industriyi-zgenerovali-42-dodanoyi-vartosti-ukrayinskoji-ekonomiki>

497. Україна долучилася до Програми «Цифрова Європа»: що це означає (2022). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-doluchylasia-do-prohramy-tsyfrova-ievropa-shcho-tse-oznachaie>.

498. Україна піднялася на 14 позицій в Індексі людського розвитку (2021). Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків. URL: <https://dzi.gov.ua/press-centre/news/ukrayina-pidnyalasya-na-14-pozytsij-v-indeksi-lyudskogo-rozvytku/>.

499. Український бізнес в умовах війни: аналітика стану за п'ять місяців (2022). URL: <https://dia.dp.gov.ua/ukra%D1%97nskiy-biznes-v-umovakh-vijni-analitika-stanu-za-pyat-misyaciv/>.

500. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова (2021). Робота і зайнятість в умовах пандемії COVID-19 URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/robo-ta-i-zainiatist-v-umovakh-pandemii-covid19-traven-2021r>.

501. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / за ред. О. В. Баєвої, І. М. Солоненка. Київ : МАУП, 2007. С. 24–29.

502. Урсалов, Є. І. (2015). Алгоритм управління фандрайзинговою діяльністю для об'єктів соціального підприємництва. Соціальна економіка, 2, 187–197.

503. Устимович, Ю. (2021). Майже половина українців на межі бідності: навіть із роботою не можуть забезпечити сім'ї. The Page URL: <https://thepage.ua/ua/news/riven-bidnosti-v-ukrayini-pidsumki-2020-roku-prognoz-2021>.

504. Федик, М. В. (2021). Макроекономічні наслідки впливу пандемії Covid19 на світову економіку. Економіка та держава, 7, 40-46.

505. Федулова, Л. (2020). Тенденції розвитку та впровадження цифрових технологій для реалізації цілей сталого розвитку. Економіка природокористування і сталий розвиток, 7(26), 6-14.

506. Холодницька, А.В. (2014). Формування ефективного лідерства в умовах структурних змін в економіці. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 149, 289-295.

507. Центр «Соціальний Моніторинг» (2022). Модуль глобального барометра «Демократія, державне управління та розвиток» COVID-19.

URL: <https://smc.org.ua/modul-globalnogo-barometra-demokratiya-derzhavne-upravlinnya-ta-rozvytok-covid-19-3138/>.

508. Центр громадського здоров'я МОЗ України. (nd). Коронавірусна інфекція COVID-19. <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/inshi-infekciyni-zakhvoryuvannya/koronavirusna-infekciya-covid-19>.

509. Черничко, Т.В. (2015). Професіоналізація як процес підвищення ефективності управлінської діяльності в контексті європейських стандартів. Науковий вісник Херсонського державного університету, 12 (3), 53-56.

510. Чечетов, М.В. (2006). Державне управління приватизацією у контексті трансформації відносин власності в Україні: Автореф. дис... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.01 Нац. акад. держ. упр. при Президентові України.

511. Чикаренко, І.А. (2020). Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад. Матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю. Дніпро: ДРІДУ НАДУ. 368 с.

512. Чміль, Г. Л. (2020). Трансформація поведінки економічних суб'єктів споживчого ринку в умовах цифровізації. Сучасні реалії фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу : монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро : Пороги. С. 374–383.

513. Чміль, Г.Л. (2021). Адаптивна поведінка суб'єктів споживчого ринку в умовах цифрової трансформації економіки: теорія, методологія та практика : монографія. Харків: Видавець Іванченко І. С. 377 с.

514. Чміль, Г.Л. (2021). Трансформація простору функціонування бізнес-структур під впливом цифровізації: вимір маркетплейсів. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки», 1, 391–405.

515. Шаравара, О. О. (2017). Промислова революція як чинник розвитку суспільства. Актуальні проблеми філософії та соціології, 16. 154–156.

516. Шваб, К. (2016). Четвертая промышленная революция. URL: http://ncrao.rsvpu.ru/sites/default/files/library/k._shvab_chetvertaya_pro_myshlennaya_revolyuciya_2016.pdf.

517. Шевченко, А. (2019). Позитивні люди більше схильні до здорового харчування. <https://cikavosti.com/pozitivni-lyudi-bilshe-shilni-do-zdorovogo-harchuvannya/>.

518. Шевченко, Н.В. (2007). Вища освіта як механізм формування кар'єрного ресурсу спеціаліста. Автореф. дис. канд. соціол. наук, Харків.

519. Шеллинг, Ф.В.Й. (1989). Философские исследования о сущности человеческой свободы и связанных с ней предметах. Шеллинг ФВЙ Соч, 2, 86-158.

520. Щербина, В.С. (2008). Суб'єкти господарського права: Монографія. К.: Юрінком Інтер.

521. Щомісячний макроекономічний та монетарний огляд травень 2022 року (2022, Травень) URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/MM_2022-05.pdf?v=4.

522. Юрчишин В. (Ред.) (2021). Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р. Київ: Заповіт, 200.

523. Яцик, Т.В. (2019). Поняття крипто-активів у системі фінансового обліку. Молодий вчений. Економічні науки, 2 (66), 295-298.

Електронне наукове видання

Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни та здоров'я населення

Монографія

За загальною редакцією А. В. Височиної, Н. Є. Летуновської

Художнє оформлення обкладинки Л. Ю. Сагер
Редактор І. О. Кругляк
Комп'ютерне верстання Н. Є. Летуновської

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 60,57. Обл.-вид. арк. 35,28.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.